

NAPLÓ

XXVIII.
ÉVFOLYAM
126. SZÁM
ÁRA: 1,20 FORINT
1971. V. 30.,
VASÁRNAP

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Úttörők köszöntése

Huszonötödik születésnapján köszöntjük a Magyar Úttörők Szövetségét. Negyed századdal ezelőtt a párt hívta életre ezt a gyermekszervezetet, amelynek kezdetben csak kis létszámú csapatai voltak, de alig néhány év eltelte után már sok ezer iskolás gyermeket vont be munkájába. Nagy és szép tettek fémjelzik ennek a huszonöt évnek a történetét. Sokan a közösségért végzett munkát legelőször az úttörőszövetségben kezdték megismerni. A Kommunista Ifjúsági Szövetség tagjainak döntő többsége az úttörőcsapatban végzett munkája révén jutott el oda, hogy az ifjúkommunisták sorába állhatott.

Az ember életében meghatározó jelentőségük van azoknak az élményeknek, amelyeket a gyermekkorból örzünk. A párt és az egész társadalom ezért tartja rendkívül jelentősnek az úttörőcsapatokban, rajokban és örsökben folyó munkát. Játékos formában, az életkori sajátosságoknak megfelelően arra készítik fel az úttörőcsapatokat a gyermekeket, hogy jó tanulással, felnőve megállják majd a helyüket a munkában, akarjanak és tudjanak is a nagy közösségért, a társadalomért dolgozni. Szocialista jövőnk ígéretei azok a gyermekek, akik az úttörők és kisdobosok háromszögletű nyakkendőjét viselik.

Megyénk iskoláiban közlő hatvannyolcezen vesznek részt jelenleg az úttörőcsapatok munkájában. Sok száz ifjvezető és több ezer felnőtt — többségükben pedagógus — irányításával dolgoznak. Tisztelet és elismerés illeti azokat a vezetőket, akik vállalták ezt a nem könnyű, nagy felelősséggel járó feladatot. Mindig és mindenütt úgy tekintjük, hogy az úttörővezetők az egyik legfontosabb társadalmi, politikai munka területén tevékenykednek.

Az úttörők egész éven át tartó nagy munkával készültek a jubileum megünneplésére. „Tettekkel köszöntjük az úttörőmozgalom negyedszázados évfordulóját!” ez volt a jelmondat, s a gyerekek eleget tettek a felhívásnak. Felajánlások ezreit teljesítették, szorgalmas munkával összegyűjtötték az úttörőmozgalom történetét, s keresték mindenütt a lehetőséget arra, hogy úttörőhöz méltó cselekedeteket hajtsanak végre. A jubileumi készülődés időszakában a társadalom figyelme is nagyobb mértékben fordult a gyermekszervezet felé. A társadalmi szervezetek, intézmények keresték a kapcsolatot az úttörőcsapatokkal, és számos lehetőséget találtak arra, hogy segítsék az úttörők munkáját. Ne korlátozódjon ez a kapcsolat, ez a segítő szándék csupán egyetlen évre! Bontakozzon ki még jobban és erősödjön abban a tudatban, hogy az úttörőcsapatokban az üzemek, intézmények leendő dolgozói, a társadalmi szervek jövőbeli aktivistái nevelődjenek!

A szülők, idősebb testvérek szeretetével köszöntjük ezen a napon az úttörőket, kisdobosokat, s azokat, akik most, a jubileumi ünnepség alkalmával tesznek fogadalmat. Érezzék mindig sajátjuknak az úttörőszövetséget, találjanak nagyon sok örömet a foglalkozásokban, táborozásban, játékokban! Maradjon számukra egész életre szóló élmény az úttörőélet és a jubileumi nyár!

A Magyar Szocialista Munkáspárt
Hajdú-Bihar megyei Bizottsága

A Kommunista Ifjúsági Szövetség
Hajdú-Bihar megyei Bizottsága

Az ünnepi könyvhét Debrecen városi megnyitója

A Déri Múzeum előadótermében, ünnepélyes külsőségek között, május 29-én, szombaton délután 5 órakor Kiss Tamás költőnek, a Hajdú-Bihar megyei írócsoporthoz tartóknak köszöntő szavaival kezdődött az 1971-es év ünnepi könyvhetének Debrecen városi megnyitója. Kiss Tamás a negyven évvel ezelőtti, az 1931-es könyvhétre emlékezett, annak jelentőségét méltatta. Az első könyvhét a Nemzetközi Vásár területén megnyitott pavilon az akkori idők szinte valamennyi jelentős magyar íróját „vendégül fogadta”: maguk az alkotók ajánlhatták és árulhatták műveiket. Az emlékező szöveg a későbbi könyvhetekről is, a számok tükrében idézte a folytatásra váró, a folytatandó hagyományokat, amelyekre a mának is építenie kell. A bevezető szavakat követően dr. Juhász Béla irodalomtörténész,

kritikus méltatta a megjelent íróvendégeket, Bihari Klára, Fekete Gyula és Szabó Magda munkásságát, majd az alkotóműhelyek titkairól feltárni szándékozó kérdéseket tett fel. Az alkotók a Debrecenhez kötődéséről, a korszerűség fogalmának értelmezéséről, a sokműfajúságról, a közéletiség kérdéseiről vallottak, művészi alkotó elveiket fogalmazták. A közvetlen hangú, meghitt hangulatú beszélgetést a KISZÖV irodalmi szinpadának összeállítására zárta. A műsorban Váci Mihály és Kiss Benedek versei szerepeltek a jelenlevő alkotók műveinek, novelláinak, regényrészleteknek a bemutatása mellett. Az íróvendégek ezután műveiket dedikálták a helyszínen, ahol a Művelt Nép könyvesboltja az ünnepi könyvhét megjelent műveiből vásárt rendezett.

25 éves az úttörőmozgalom

A Hajdú-Bihar megye úttörőéletének a Magyar Úttörők Szövetsége megalakulásának 25. évfordulója alkalmából szombaton délelőtt a debreceni Löwy Sándor Úttörőházban történelmi emlékbizottsági és kitüntetésátadó emlékülés rendezett. Az elnökségben helyet foglalt Sikula György, a megyei pártbizottság titkára, Basa Imre, a városi pártbizottság titkára, Bartha István, a KISZ megyei bizottságának első titkára, Szabó László, az országos úttörőelnökség titkára, dr. Albert Beláné, a KISZ megyei bizottságának titkára, Körtvélyesi Gyula, a városi KISZ-bizottság titkára, Kiss Imre, a megyei tanács elnökhelyettese.

Ünnepi beszédet dr. Albert Beláné mondott. Beszédében méltatta az elmúlt 25 esztendő úttörőmozgalmában elért eredményeket, majd a kitüntetések, jutalmak átadására került sor. Barta András szentpéter-szegi csapatvezető és dr. Vastagh Zoltánné adjunktus a Munka Érdemrend ezüst fokozatát, Deli Andor és Nemes Gyula bárándi, illetve hajdúnánási csapatvezető a Munka Érdemrend bronz fokozatát kapta. Sárközi Zoltánné a Szocialista Kultúraért kitüntetésben részesült, dr. Újvári Zoltánné debreceni, Molnár Erzsébet berettyóújfalui csapatvezető, Vincze Mihály, a Téglási Általános Iskola igazgatója és Dobos Györgyné az Oktatásügyi Kiváló Dolgozója kitüntetésben részesültek.

Az MSZBT aranykoszorús jelvényt Bendé Józsefné, a püspökladányi Zója Általános Iskola csapatvezetője és Nagy Csaba, a debreceni Ady Endre Általános Iskola csapatvezetője kapta meg. KISZ Érdeméremmel Kalmár Zsigmond, Bara Gábor debreceni csapatvezetőket, valamint Kiss Lajosné és Sándor Lászlót tüntették ki. Aranykoszorús KISZ-jelvényt Engi Sándor, Sztó Sándorné, Zsenyei Istvánné és Solyom József kapott. Pethő Zoltán és Lipták László HM kitüntetésben részesült.

A kitüntetettek egy csoportja

szesült, Vermes Lászlóné a Sport Érdemérem bronz fokozatát kapta meg, tizen a KISZ KB dicséret oklevelét kapták, több úttörővezetőt külföldi jutalomutazásban részesítettek, illetőleg emléklappal tüntettek ki. Kiváló úttörővezetői kitüntetésben harminchatan részesültek.

Az úttörőmozgalom 25. évfordulója alkalmából rendezett ünnepség a debreceni régi Vigadóban az úttörővezetők bálján zárult, amelyen a megye úttörővezetői és kitüntetettek találkoztak.

A Hazafias Népfrent Hajdú-Bihar megyei Bizottságának köszönete a választásokban közreműködőknek

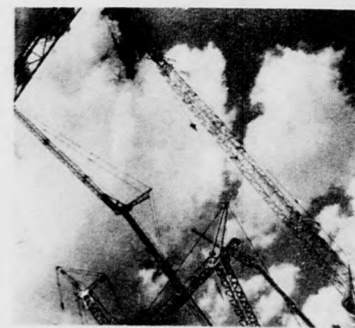
A Hazafias Népfrent Hajdú-Bihar megyei Bizottsága köszönetet mond a pártszervezeteknek, a népfrentbizottságoknak, a KISZ-szervezeteknek, a -bizottságoknak, a társadalmi szervezeteknek, a tömegszervezeteknek és mindazoknak az aktivistáknak, akik az országgyűlési és tanácsválasztások előkészítésében és lebonyolításában közreműködtek. Köszönetet mond a választópolgároknak a választás aktív támogatóisáért.

Az április 25-i szavazás alkalmával megyénk lakossága kifejezésre juttatta a párt politikájával való egyetértését, és azt a szándékát, hogy cselekvően részt kíván venni a Hazafias Népfrent által meghirdetett program megvalósításában. Ez az egységes állásfoglalás tükrözi azt a széles körű politikai tevékenységet, amelyet az elmúlt időszakban aktivisták ezrei végeztek megannyiban is. Az egyes bizottságokban a választás lebonyolítása érdekében is sok százan és ezren dolgoztak, köztük számos KISZ-aktivista, akik munkájukkal hozzájárultak ahhoz, hogy a szocialista demokrácia adta lehetőségekkel a lakosság a jelölések és a választás során maradéktalanul élni tudott.

A Hazafias Népfrent megyei bizottsága, amikor köszönetét juttatta kifejezésre a választópolgároknak s mindazoknak, akik az elmúlt időszak nagy feladatainak végrehajtásában részt vettek, egyben kéri, hogy az előttünk álló években hasonló támogatással segítsék a megválasztott tanácsok és képviselők munkáját, járuljanak hozzá a továbbiakban is ahhoz, hogy megyénk tervei minden alkotásra, cselekvésre kész erő feltárásával és összefogásával eredményesen megvalósíthatassuk.

A Hazafias Népfrent megyei bizottsága

A fürdőváros mező- gazdálkodása

Építők napja

(3. oldal)

Lakás- politikánkról

(4. oldal)

Úttörő- melléklet

(9-12. oldal)

Debreceni színházi napok

(5. oldal)

„djunk”

Yorkból Sarm
A gépek fedélze-
kai milliomosok
ék be, közöttük
es milliomos is,
felépítette Sarm
az első „turis-
ot”.

zraeli telepesek
k minél előbb
enni a meghódí-
t, s így beszél-
kezeznünk tartós
építkezni, hogy
re itt maradjunk”
egyik vezető nyu-
telepesek mind-
véli, hogy Sarm
sohasem szabad
győztes Izrael-

lás

alan különbség, ami
gháború következ-
1970-ben a Szovjet-
ületén 111,4 millió
130,3 millió nő élt.
nemzetiségű ország
b nemzetiségei: az
29,015 millió fő), az
0,753 millió fő), az
1,95 millió fő), a be-
0,52 millió fő), a ta-
1,1 millió fő) és a ka-
0,1 millió fő). A Szov-
területén 166 ezer
él. Az orosz nyelvet
lakosságának több
mnegyed része be-
ülük 13 millió nem
nemzetiségű lakos
ként, további 41,9
os pedig második,
nyelvként.

számlálás adatai a
kulturális felemel-
tanúsítják: míg a
n előtt a lakosság
léka írástudatlan
re a számuk 439
ebből 170 ezer
ezer nő) csökkent,
mel az 50 évnél idő-
osztályból kerülnek
zép- és felsőfokú
ük száma 1959 és
ött 62 százalékkal
t az 1000 foglal-
számított számuk
9-ben 433). Legma-
részarányuk Grú-
Örményországban,
ában. Valamennyi
gi terület felzárkó-
szágos átlaghoz, sőt
rtek már túl is
ák.

Ilósy Tibor

Hazaérkezett a magyar küldöttség Prágából

Szombaton este hazaérkezett Prágából a Csehszlovákia Kommunista Pártja XIV. kongresszusán Kádár János vezetésével részt vett magyar pártküldöttség.

A küldöttség fogadására a Ferihegyi repülőtéren megjelent Biszku Béla és Komócsin Zoltán a Politikai Bizottság tagjai, a Központi Bizott-

Kádár János nyilatkozata a csehszlovák televízióknak

PRÁGA

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára szombaton Csehszlovákia Kommunista Pártja XIV. kongresszusának zárónapján nyilatkozatot adott a csehszlovák televízióknak. Kádár János ebben a következőket mondta:

Örülök annak, hogy részt vehetem a kongresszusokon; mindenek előtt azért, mert a magyar küldöttség kifejezhetően állhatatos szolidaritását a csehszlovák néppel, másrészt azért, mert XIV. kongresszusuk rendkívüli jelentőségű. Nagy figyelemmel követtük a csehszlovák kommunista tanácskozásának lefolyását, annál is inkább, mert ez a kongresszus a csehszlovák társadalom és a csehszlovák párt életében lezárt egy nagyon fontos és nehéz időszakot. Véleményem szerint éppen ezt valósította meg sikerrel a kongresszus. Ehhez a sikerhez a kongresszus befejezése alkalmából őszintén gratulálok a csehszlovák kommunista párt, a szocializmus híveinek.

A kongresszus megerősítette a párt marxista-leninista irányvonalát mind a belpolitika, a gazdasági és állami élet területén, mind a nemzetközi kérdéseket, az internacionalizmust és a szocialista közösség együttműködését illetően. Személyes véleményem — a tapasztalatok alapján — az, hogy a kongresszus után csehszlovák barátaink, a CSKP életében nagyon jelentős, de mégis könnyebb időszak kezdődik — immáron szilárd alapra, világos céltűzésekre, új marxista forradalmi egységre támaszkodva haladhatnak tovább.

A munkásosztály nemzetközi szolidaritására támaszkodva eredményesen foglalkozhatnak valamennyi problémájuk megoldásával. Valóban feladással megállapítható, hogy igen fontos politikai küzdelemben

Kadhafi

és a libanoni miniszterelnök Kairóba érkezett

Váratlanul Kairóba érkezett Kadhafi libiai elnök. Megfigyelők szerint Szadat elnök tájékoztatja Kadhafit a Podgornijjal folytatott tárgyalásokról.

Ugyancsak Kairóba érkezett Szaeb Szalem, libanoni miniszterelnök, aki Frangié libanoni elnök személyes üzenetét vitte az EAK elnökének. Szalem miniszterelnök elutazása előtt a bejrúti repülőtéren úgy nyilatkozott, hogy utazásának célja a két ország közötti baráti kapcsolatok elmélyítése.

Egy Kairóból érkezett hír szerint letartóztatták Hafez volt tájékoztatási államtitkár, aki az ellene felhozott vád szerint hosszú időn át Szadat elnök tekintélyének kárt okozó híreket tett közzé a rádióban és a televízióban.

A legutóbbi egyiptomi-szovjet tárgyalások nagy jelentőségét hangsúlyozza minden megfigyelő. Rámutatnak, hogy a nyugati államokban az egyiptomi belpolitikai válságból hasznot reméltek, s a tenyék szerint ez a remélt haszon elmarad. Az EAK nem változtat külpolitikáján, nem változtat a közel-keleti háború politikai rendezésére irányuló szándékán és feltételein. Ellenkezőleg, ha lehet, még szorosabban kívánja fűzni az EAK-ot segítő erőkkel a szövetséget.

A nyugati kommentárok így érthető módon a család hangján beszélnek a Kairóban aláírt szovjet-egyiptomi barátsági szerződésről. Egyöntetű viszont az a vélemény, hogy a szerződés pozitív, valóságos hatása a közeljövőben már érezhető lesz.

ság titkára, Benkei András belügyminiszter, dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter, Gyenes András, a KB külügyi osztályának vezetője és Puja Frigyes, a külügyminiszter első helyettese. Jelen volt dr. Oldrich Mohelsky, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

ahogy ez a kongresszuson is kifejezésre jutott, még határozottabban és még aktívabban fogja segíteni a feladatok megvalósítását és tömörül a párt köré. Hiszem, hogy minden célkitűzésük és tervük az egész társadalom ügyévé válik és végül is diadalmaskodik.

Ami pedig együttműködésünket illeti, elveink és céljaink közösek. Ez már önmagában véve megteremti a további sikeres együttműködés feltételeit. Eddigi együttműködésünk és harcaink, jó szomszédi kapcsolataink és az őszinte törekvés, amelyet mind az Önök pártjának képviselőinél, mind pedig az Önök körében tapasztalhattam, a jövőben még határozottabban előmozdítja együttműködésünket, megszilárdítja a csehszlovák-magyar barátságot és együttműködést a politikai, a gazdasági élet és a kultúra területén. Ez hasznos mindkét ország népei és a nemzetközi kommunista mozgalom számára egyaránt. (MTI)

döntő győzelmet arattak az igazi marxista erők. Ezek az erők aktivizálódtak, és határozottan, öntudatosan több mint másfél éven át dolgoztak a kongresszus sikeréért.

Szilárd meggyőződésem, hogy a munkásosztály, a szövetkezeti parasztság és a dolgozó értelmiség,

Clodomiro Almeida Medina chilei külügyminisztert (a kép jobb oldalán) szovjetunióbeli látogatása során fogadta Kozsigin miniszterelnök is (balról). Kozsigin mellett Kuznyecov, a miniszterelnök első helyettese. (Napló-telefotó — TASZSZ—MTI—KS)

Washington katonai segítséget nyújt Görögországnak

WASHINGTON

A Washington Star pénteken közölte: az Egyesült Államok kész jóváhagyni a görög katonai juttatásnak nyújtandó újabb, mintegy nyolcvanöt millió dollár értékű katonai segítséget.

A lap értesülése szerint David Packard amerikai hadügyminiszter-helyettes, aki múlt héten látogatást tett Görögországban, „bevásárlási listával” érkezett haza. E listát a görög katonai parancsnokság és az

Athénben székelő amerikai katonai segélynyújtási misszió „közösen” állította össze.

Az amerikai hadügyminisztérium egyelőre nem fűzött kommentárt a kívánságlistához.

Görögországnak nyújtott amerikai katonai segítség heves tiltakozásokat váltott ki az amerikai kongresszus több tagja, így William Fulbright szenátor, a szenátus külügyi bizottsága elnökének részéről.

(Reuter)

Befejeződött Bécsben a hadászati fegyverzetek korlátozásáról szóló (SALT) tárgyalások „tavaszi fordulója”. A képen V. S. Szemjonov (jobbra), a szovjet, és G. C. Smith (balra), az amerikai küldöttség vezetője az utolsó megbeszélés után az USA bécsi nagykövetsége előtt. (Napló-telefotó — UPI—MTI—KS)

A New York Times nagyteljesítményű szemleirője, Harrison E. Salisbury a minap a következő kérdéseket vetette papírra a SALT-ról kiadott szűkszavú közleménnyel kapcsolatban: „Vagyon egy Nixon-Brezsnyev enyhülésnek vagyunk-e tanúi? Vagy mindez talán a ping-pong diplomácia Washington-Moszkva-Peking háromszögű bilárdosítása? Esetleg a vég kezdete a fegyverkezési hárszaban? Avagy csupán ordító címbeztis propaganda-trükk?”

Az igazság az, hogy ezekre a kérdésekre, akárcsak a kommentárok különböző előjelű találgatásaira, lehetetlen egyértelmű választ adni. Nem szabad ugyanis elfelejteni, hogy a SALT-on a két szuperhatalom biztonságát — s nem mellékesen: a béke sorrendjét — legközvetlenebbül érintő problémákról, a hadászati fegyverzet-rendszerek korlátozásáról van szó. A Szovjetunió és az Egyesült Államok párbeszéde immár több mint másfél esztendeje tart, a szakértők hol Helsinki-ben, hol Bécsben tárgyalnak — s

ezekről a „SALT-fordulók”-ról bizonyosat csak a ritka hivatalos közleményekből lehet megtudni, mert mindkét fél tartja magát a téma érzékenységéből logikusan következő titoktartáshoz.

Egyelőre tehát a szovjet-amerikai párbeszédről tényleg csak azt mondhatjuk, hogy az első forduló értelemes vitát után a SALT negyedik, bécsi ülésükén megszületett az első részterjedmény.

A szovjet és az amerikai delegáció megállapodott, hogy az idén a további eszmecsere során arra fog törekedni, hogy előkészítse a megegyezést a rakétaelhárító rendszerek fejlesztésének korlátozásáról. Amikor az ezzel kapcsolatos egyezmény megszületik, megállapodnak bizonyos intézkedésekről a hadászati támadó fegyverzet korlátozásában is. Ez az ügyrend természetű megegyezés képletében csupán „sárga”, amely azonban — akárcsak a közlekedési lámpák esetében — magában hordja a lehetősé-

Befejeződött a CSKP XIV. kongresszusa

Gustáv Husák, a CSKP KB első titkára záróbeszédét tartja a párt XIV. kongresszusán. (Napló-telefotó — CTK—MTI—KS)

PRÁGA

Szombaton a vezető pártzervek megválasztásával véget ért a Csehszlovák Kommunista Párt XIV. kongresszusa. A küldöttek fél kilenckor zárt ülést tartottak, majd a kora délutáni órákban került sor a kongresszus befejező ülésére, amelyen kihirdették az újonnan megválasztott pártzervek összetételét.

A kongresszus befejezése után a prágai vároban a Kádár János vezette magyar pártküldöttség a testvérpártok más delegációival együtt baráti találkozóon vett részt a központi bizottság, valamint a központi ellenőrző és revíziós bizottság tagjaival. A magyar delegáció délután öt órakor indult haza repülőgépen.

A központi bizottság főtíkárává Gustáv Husákot választották meg. A KB 11 tagú elnökséget és két póttagot választott.

Az elnökség tagjai lettek: Vasil Bil'ak, Peter Colotka, Karel Hoffmann, Gustáv Husák, Alois Indra, Antonín Kapek, Josef Kempny, Josef, Korčák, Josef Lenárt, Lubomír Strougal, Ludvík Svoboda.

A KB elnökségének póttagjai: Miloslav Hruskovič, Vaclav Hula. Megválasztották a központi bizottság hét titkárát: Gustáv Husák, Vasil Bil'ak, Jan Fojtík, Miloslav Hruskovič, Alois Indra, Josef Kempny, Oldrich Svestka.

A központi bizottság hét titkára mellett további három tagot választottak a KB tiztagú titkárságába. A titkárság három további tagja: Josef Lenárt, Miloslav Moc, František Ondrich.

A KB ellenőrzési és revíziós bizottság elnökevé Milos Jakest választották.

Ezt követően Alois Indra ismertette a határozattervezet szerkesztő bizottság jelentését.

A továbbiakban Alois Indra részletesen ismertette a kongresszus politikai határozatának tervezetét, és elfogadását javasolta. A határozati javaslatot, amely figyelembe veszi a kongresszus résztvevői által felszólalásokban előterjesztett javaslatokat is egyhangúlag elfogadták.

Ezt követően Gustáv Husák emelkedett szólásra, és elmondta zárószavát. (MTI)

Váltságdíj - élelem

ROSARIO

Hat órával a váltságdíj megfizetésének határideje előtt, amelyhez Stanley Sylvesternek, Nagy-Britannia rosariói tiszteletbeli konzuljának elrablói foglyuk szabadon bocsátását kötötték, a rosariói hűsfel-

dolgozó üzem bejelentette: kész teljesíteni az emberrablók követelését. Az elrabolt konzul — mint már jelentettük — a hűszem igazgatója.

A gyár az emberrablók feltételeinek megfelelően szombaton reggel megkezdte a 25 millió peso értékben követelt élelmiszerek és egyéb közszükségleti cikkek szétosz-

tását a város nyomornegyedei lakosságának körében. A gyár vezetője Buenos Airesből várja azoknak a takaróknak a megérkezését, amelyek szintén szétosztásra kerülnek majd.

A népi forradalmi hadsereg elnevezésű szélsőséges szervezethez tartozó emberrablók foglyuk szabadon bocsátása ellenében 25 millió peso váltságdíjat követeltek élelmiszerek és egyéb közszükségleti cikkek vásárlására, továbbá követelték a hűsfeloldozó üzemből elbocsátott munkások visszavételét, a dolgozók jobb munka- és életkörülményeinek megteremtését.

„SÁRGA FÉNY” A SALT-ON

get, hogy végül szabadabbá váljék az utazási érdelem megvalósulása előtt. Ugyanakkor azonban nem zárja ki egyelőre sem az előjelű szívinválasztás lehetőségét sem.

Mire gondolunk?

Kétségtelen, hogy a SALT-közlemény ebben a formában bizonyos kompromisszumot tükröz. A Szovjetunió kezdetül fogva amellett volt, hogy a megegyezést a rakétaelhárító rendszerek korlátozása felől kell megközelíteni — a rakétaelhárító rendszerek fejlesztése ugyanis óhatatlanul, szinte öntörvényesen fogja a fegyverkezési hajszát fokozása irányában hat, amennyiben a tervezők igyekeznek megtalálni az újabb elhárító eszközöket is átöröktámadó fegyvereket. Az Egyesült Államok álláspontja ezzel szemben a támadó rakéták fejlesztésének korlátozását tűzte ki elsődleges célul — nem utolsággal azért, mert a hazai fegyverkezési lobby ragaszkodik a megkezdett elhárító rakéta-rendszer telepítésének folytatásához, aminek üzleti, politikai érdeke is fűződik.

Ebben a helyzetben a SALT-ról kiadott közleményben foglalt sorrendiség egyfelől azt az amerikai részről tett engedményt tükrözi, hogy a fő figyelemet először a rakétaelhárító rendszerek fejlesztésének korlátozására összpontosítják. Másfelől azt a szovjet részről elfogadhatónak tekintett kompromisszumot, hogy ha ebben a kérdésben létrejön a megegyezés, további lépéseket az amerikai részről szorgalmazott mozzanatot, a támadó fegyverzet fejlesztésének korlátozását is napirendre tűzik.

Megfigyelőknek feltűnt, hogy a SALT-ról kiadott néhány soros szovjet-amerikai közlemény Nixon amerikai elnök drámai bejelentés formájában hozta az Egyesült Államok választópolgárainak tudomására, s ebből nem hiányzott az a szónokias fordulat, amely a „új korszak kezdeteként” üdvözölte a SALT-közleményt. A New York

Times már idézett cikkirője megjegyezte: „Nixon lelkesedésével kapcsolatban Washingtonban némelyek úgy érezték, hogy az elnök szerette volna éremmel önmaga bekecsesítő hajlandóságát a nemzet előtt, amely érzése szerint alaposan belefáradt a háborúba”.

Vizont nyugtalanító az a különös munkamegosztás, ami ebben a kérdésben a Fehér Ház, illetve a hadügyminiszter és a törvényhozás között mutatkozik. Míg ugyanis Nixon a bejelentés drámaiságához illő publicitással „új utasításokkal” látta el a SALT-on tárgyaló amerikai küldöttség vezetőjét, s ezzel mintegy kormányának jóindulatát kívánta demonstrálni — ugyanennek a kormányának olyan kulcsminisztere, mint Laird, a hadügyi tárca gazdája, a tárgyalási „erőpozíció fenntartására” szólított fel. Ennek jegyében pedig a képviselőház történetesen egy nappal a szovjet-amerikai SALT-közlemény után további egymillióard-hetvennégy millió dollárral toldotta meg a rakétaelhárító rendszer harmadik és negyedik lépcsőjének kiépítésére eddig rendelkezésre bocsátott összegeket.

A Szovjetunió — mint az SZKP XXIV. kongresszusán a Központi Bizottság beszámolója is hangsúlyozta — arra törekszik, hogy a SALT-tárgyalások pozitív eredmények járjanak. E törekvés ösztönzésének kétszeres aranyfedezete mindaz, amit a Szovjetunió eddig az általános leszereléshez vezető részintézkedések érdekében megkísérelt, hogy a szocialista szuperhatalom, amely nagy horderejű gazdasági építőprogramon munkálkodik, a szó legnemesebb értelmében anyagiilag érdekelj: az imperializmus által kezdeményezett fegyverkezési hajszát feneketlen hordójának betömésében. Szovjet részről tehát valóban a politikai stratégia, egy hosszú távú program láncszeme az a törekvés, hogy a stratégiai fegyverkorlátozási tárgyalásokat végül siker koronázza.

A fü

A városi mezőgazdasági elszívó hatástól gazdaságra. A mezőgazdasági száma csökken, a kárelhárító bizonyos szerszámok országos viselkedése. Viszont a szövetkezes szervezetet a megkezdésnek zök hiányát olyan növény rész nem rész gépesíté

A folyamat városban a dolgozók, a dik helyre szorgalmat. Ez természetesen kell, hiszen a kent, az igérték. Jól mutat a beruházások nagy számban például a forintot, 69-30 milliót. Ebből részt a munkanélkülipek és berefordítottak a

Már idéztük a szövetkezesek szintű gazdasági gyomlányos lehet fokozni, hiszén hogy magas tekevéssel fokozatosan alacsonyabb mértékben. Ebből említett munkahelyek tán nem köndani ezt az elot: fokozni a jövőben is a nagyobb téta, korszerű termelés. M

következtetés gazdasági munka- és munkavégzését megkezdés. S ha figyelembe vesszük az elmúlt év okozott a szövetkezesek, hogy ebben a városban vonatkoz

De mielőtt vessünk néhány levegőt, illetve a

A városi mezőgazdasági elszívó hatástól gazdaságra. A mezőgazdasági száma csökken, a kárelhárító bizonyos szerszámok országos viselkedése. Viszont a szövetkezes szervezetet a megkezdésnek zök hiányát olyan növény rész nem rész gépesíté

A városi mezőgazdasági elszívó hatástól gazdaságra. A mezőgazdasági száma csökken, a kárelhárító bizonyos szerszámok országos viselkedése. Viszont a szövetkezes szervezetet a megkezdésnek zök hiányát olyan növény rész nem rész gépesíté

A városi mezőgazdasági elszívó hatástól gazdaságra. A mezőgazdasági száma csökken, a kárelhárító bizonyos szerszámok országos viselkedése. Viszont a szövetkezes szervezetet a megkezdésnek zök hiányát olyan növény rész nem rész gépesíté

A városi mezőgazdasági elszívó hatástól gazdaságra. A mezőgazdasági száma csökken, a kárelhárító bizonyos szerszámok országos viselkedése. Viszont a szövetkezes szervezetet a megkezdésnek zök hiányát olyan növény rész nem rész gépesíté

A fürdőváros mezőgazdálkodása

2 A JELEN EREDMÉNYEI ÉS GONDJAI

A városi munkalehetőségek — a mezőgazdaságon kívül — erőteljes elszívó hatást gyakorolnak a mezőgazdaságra. Országos jelenség, hogy a mezőgazdasági foglalkoztatottak száma csökken éppen az ipari munkalehetőségek következtében, s ez bizonyos szempontból kívánatos is országos viszonylatokban gondolkodva. Viszont ezzel számolni kell a szövetkezetekben, s a termelés-szerkezetet úgy alakítani, hogy a megelőknek munkát adni, a távozó hiányát pedig pótolni tudják olyan növényekkel, melyek egyrészt nem munkáigényesek, másrészt gépesíthetők.

A folyamat itt is érezhető. Ma a városban a legtöbben az iparban dolgoznak, a mezőgazdaság a második helyre szorult. Nem is olyan régen még fordított volt a helyzet. Ezt természetesen ellensúlyozni kell, hiszen a földterület nem csökkent, az igények viszont növekedtek. Jól mutatja ezt a törekvést például a beruházásokra fordított összegek nagysága: ez az összeg 1965-ben például nem éri el a 12 millió forintot, 69-ben már meghaladja a 30 milliót. Ebből az összegből jelentős részt a modern eszközök, a kézimunkaerő pótlására alkalmas gépek és berendezések vásárlására fordították a szövetkezetek.

Már idéztük azt a beszámoló részletet, amely leszögezi: a város szövetkezeinek viszonylag magas szintű gazdálkodását a jövőben hagyományos módszerekkel már nem lehet fokozni, javítani. Ez természetes, hiszen régen ismert igazság, hogy magas terméshatásokat például kevesselel lehet elérni, mint alacsonyabbakat esetleg nagyobb mértékben. Ehhez járul még az előbb említett, nem mezőgazdasági munkahelyek szívó hatása, így aztán nem könnyű a jövőben megoldani ezt az állandó jellegű feladatot: fokozni a termelést. Ennek a jövőben is csak egyetlen útja van: a nagyobb területű tsz-ek kialakítása, korszerű körülmények közötti termelés. Mindenesetre kézenfekvő következtetés az is, hogy a mezőgazdasági munkahelyek színvonalát, a munkavégzési körülmények javítását meg kell oldani a tsz-ekben is. S ha figyelembe vesszük, hogy az elmúlt év roppant nehézségeket okozott a szövetkezeteknek, akkor látható, hogy a jövő útja nem sima ebben a városban sem a mezőgazdaság vonatkozásában.

De mielőtt a jövőről beszélünk, vessünk néhány pillantást a jelenlegi, illetve az elmúlt évi helyzetre. A város mezőgazdaságának helyzetét tavaly nagymértékben befolyásolta a kialakult belvízhelyzet. Mind az állami gazdaság, mind a tsz-ek igen súlyos kárt szenvedtek. A tsz-ekben például 20,7 millió forint kár keletkezett. Így aztán a tsz-ekben végzett jó pártirányítási és vezetési munka ellenére 1970-ben nem sikerült tartani az előző évi szintet. A tsz-ek halmozott termelési értéke mintegy 6 millió forinttal csökkent. A 9 tsz közül két hajdúszoboszlói zárt mérleghiánnyal tavaly. A két tsz-ben a veszteséget csak részben indokolják belvíz gondok, hozzájárul ehhez a rossz gazdálkodás és vezetés is. Ugyancsak csökkent a szövetkezetek bruttó jövedelme: közel 40 millió forinttal. A kiesések elsősorban a növénytermesztési hozamok csökkenéséből erednek, amit csak részben tudtak a szövetkezetek pótolni az állattenyésztéssel. Ugyanakkor növekedtek a költségszintek, s valamennyi termelőszövetkezetben felhasználták a biztonsági tartalékok nagy részét, a rendelkezésre álló fejlesztési alap pedig felére csökkent. Mindezek következtében a tsz-tagok személyes jövedelme is csökkent. Természetesen ez nem jelent alapvető romlást a város mezőgazdálkodásában, hiszen a tavaly évi objektív körülmények hatása ez elsősorban.

Viszont következik ebből az, hogy az idén még a további fejlődés érdekében is nagy feladatok hárulnak a szövetkezetekre, az itt dolgozó tagokra, vezetőkre egyaránt: azoknak a feladatoknak a megoldása, amely egyrészt pótolni hivatott a tavalyi viszonylagos visszaesést, illetve lehetőséget nyújt a további fejlődéshez. Nos, ezt a feladatot a város különböző szervei a termelőszövetkezetek javaslataira és közreműködésével megtárgyalták, megvitaták,

és kidolgozták az 1971. évi legfontosabb feladatokat, amely már természetesen része a IV. ötéves terv célkitűzéseinek. A város vállalatának, üzemének és szövetkezeinek 1971. évi termelési célkitűzései, azok teljesítése gazdaságilag, politikailag kiemelkedően fontosak. Az 1971. évi tervek tartalmazzák azokat az adatokat, amelyek részei a negyedik ötéves terv célkitűzéseinek. Az 1971. évi tervek teljesítése megalapozhatja a további tervek teljesítésének lehetőségét. Alapvető feladat, hogy az új ötéves terv arányos részének teljesítése biztosítva legyen a gazdálkodás minden területén.

A város tsz-ei az idej tervek elkészítését nagy gonddal végezték. Fokozta a tervkészítés jelentőségét, hogy a szövetkezetek vezetői a tavalyi nehéz esztendő követően megalapozott, sok tekintetben biztonságos tervet igyekeztek készíteni. Az új gazdasági szabályzók hatását elemezve készültek el ezek a tervek. Különös gondot fordítottak a munka termelékenységének növelésére. A tervek szerint a növénytermesztés szerkezeti összetétele a korábbi évekhez képest nem mutat lényeges változást. Egyelőre. Viszont elképzelhető, hogy a jövő útja itt is a specializáció, amelyre már jó példával szolgál az állami gazdaság, ahol mindössze három fő növényfajta foglalkoznak, s annak maximális képesítésére törekszenek. A munkaerőhelyzetet figyelembe véve, a nagy termésekre való törekvés következtében a legjobb megoldásnak ez látszik hosszú távon a szövetkezetekben is.

Az állattenyésztés vonatkozásában is érdekes jelenség figyelhető meg a város szövetkezeiben. Az állomány csökkenése szembetűnő, s ez már 1969-ben is érezhető volt. A jelenleg érvényben levő tervek alapján tovább csökken a szarvasmarha-állomány — ezenkívül a tehénlétszám is —, valamint a hagyományos sertésleteleken a sertésállomány is. Első pillanatra kissé értelmetlen ez a jelenség, hiszen nem is csak a háztáji állományról van csupán szó, hanem a közösről is. Népgazdasági terveink, a negyedik ötéves tervfeladatok értelmében aláhúzzák a húsprogram megvalósítását, az állomány és a termelés növelését, ugyanakkor itt, ahol a már említett felvevőpiac is rendelkezésre áll, csökkenésről beszélünk.

Miért? Az igazság az, hogy a szövetkezetek nagy részében még a hagyományos, elavult állattenyésztő telepek működnek, ahol a gazdaságos tenyésztés, a jövedelmező eredményesség aligha érhető el, következtésképp nem igyekeznek ezeken a telepeken tovább fejleszteni az állattenyésztést. S azt hiszem, még egy tényezőzt figyelembe kell itt venni. A régi, hagyományos technológiát alkalmazó telepeken nem szívesen dolgoznak ma már az emberek. Utánpótlásra pedig nehéz számítani, hiszen a fiatalok nem vállallják azt a munkát s azokat a körülményeket, amelyek ott uralkodnak.

Az állattenyésztés mennyiségi csökkenése és termelési stagnálása így aztán szerencsére csak átmeneti jellegűnek tekinthető. Hiszen a város szövetkezeiben is épülnek az új, szakosított telepek, amelyek már egészen más színvonalon teszik lehetővé az ágazat továbbfejlesztését mind mennyiségi, mind minőségi szempontból. A szakosított telepek betelepítése a kocaállomány jelentős növekedését biztosítja. Két telep épül pillanatnyilag a város tsz-eiben. Egyet négy szoboszlói tsz épít közösen, évi tízezer végkibocsátásra, egyet pedig a nagyhegyesi szövetkezetek. A két szakosított sertésletelep évenként mintegy 15–16 ezer hízót fog termelni, korszerű, gazdaságos körülmények között. Így a sertésenyésztés tulajdonképpen megoldottnak látszik a közeljövőben, azonban a szarvasmarha esetében ugyanez még ma sem mondható el, mivel korszerű telep építésére ez ideig még nem került sor.

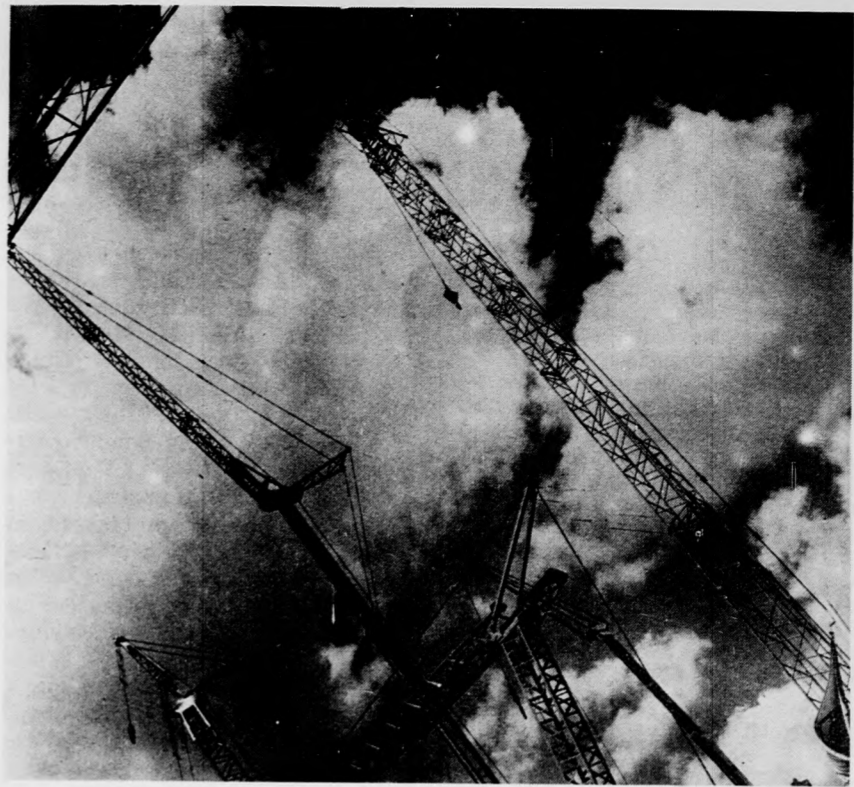
Mindent figyelembe véve a szövetkezetek halmozott termelési értéke az 1970. évhez viszonyítva a tervek alapján 6 százalékkal lesz nagyobb az idén. A csökkenő árúértékesítés miatt viszont csökken az árbevétel. A tervek alapján megál-

lapítható, hogy a tsz-ek tervadatai teljesíthetők, de ehhez jobb belső szervezés, hatékonyabb növényvédelem, a tenyésztési mutatók javítása és takarékos költségdalkodás szükséges. A teljesítések érdekében ki kell alakítani a differenciált bérézést, a szükséges anyagi és erkölcsi ösztönzőkkel, törekedni kell az indokolatlan munkaerőmozgás megszüntetésére. Szükséges a műszaki fejlesztés fokozása, a korszerű technika további alkalmazása. Indokoltnak és szükségesnek látszik a nehéz fizikai munka gépesítéssel, jobb szervezéssel történő csökkentése. Kiemelten foglalkozni kell a húsprogram-megvalósítással, valamint a belvízmentesítéssel a szövetkezetekben. Mindezek elengedhetetlen feltételei a jövő biztos megalapozásának.

(folytatjuk)

Boda László

(Fotó: Kőszeghy)

MA: ÉPÍTŐK NAPJA

Az építők sok százeresz nagy családját köszönti ma az ország népe. Azokat, akik Hajdú-Bihar megyében is szép tervekkel, tetszetős, szép, modern épületekkel remekelnek. Az építők munkája sohasem volt könnyű. Állniuk kell a kemény téli hideget, a fagyot, és a rekkenő hőségben is ott kell lenniük a daruk mellett, az épületeken. Azokon, amelyeket elkészültük után elismeréssel veszünk birtokunkba.

Elismeréssel szólnak a tervezőkről, a kivitelezőkről, a megvalósult elképzelésekről. A szó azonban elszáll... Az írás marad meg. S ha már itt tartunk: Hajdú-Bihar megyében is van jó néhány olyan régebbi épület, amelynek falán ki néha hirdeti: ki tervezte, ki valósította meg azt. Miért feledkezünk meg most azokról, akik Debrecenben is már a harmadik nagy lakótelep befejezésénél tartanak, akik immár gyárban készítik az új lakásokat? Pedig hűséggel, becsülettel, szorgalommal látják el feladataikat. Gyö-

nyörködünk az új stílusban, büszkeséggel beszélünk néhány új létesítményünkről. Elmondjuk, mit épült, szépült szűkebb hazánk. Az építők munkája van minden új lakásban és gyárban. Amikor nagyon jó erőt, egészséget kívánunk Hajdú-Bihar megye közel tízezer építőmunkásának ünnepükön, akkor arról sem szabadna elfeledkeznünk: a megbecsülésnek nem csupán az építők napján kellene jelentkeznie. Adjuk azt meg a mindennapokon is. Akkor is, amikor zord időben állnak a falakon és akkor is, amikor levonultak egy-egy építkezésről. Úgy, hogy maradjon emlékek emlékeztetjük magunkat is. Arról van szó, hogy az építők kézzelje után mi is adjuk meg a tisztességet. Emlékeztessük magunkat és utódainkat: jökező emberek, ma i építők dolgoztak az új lakótelep, az új üzemek kialakításán.

Értünk dolgoznak. Megérdemlik az elismerést.

(sgy)

Gyermekeink

A beköszöntő nyár szép ünnepe a gyermeknap. Jelképes ünnep, hiszen a gyermekek felé áradó szülői szeretet teremtette meg, s jelképes azért is, mert a mi világonkban a gyermekekről való gondoskodás igazán nem korlátozódik erre az egyetlen napra. Elég egy pillantást vetni a jól táplált, rendszeren öltözött gyermekek sokaságára, s máris nyilvánvalóvá válik, hogy a szülők mindennapjának ők állnak a középpontjában.

Ezen a napon mégis fokozottabban fordul feljűk a figyelem. Az anyák az ó kedvenc ételeikből állítják össze az ünnepi ebédet, az apák arról gondoskodnak, hogy fiuk, lányuk ezen a napon még felszabadultabban játszasson, szórakozhasson, élvezhesse a gyermekkor örömeit.

A szülői szeretet kifogyhatatlan, sokszor talán több és engedékenyebb is a kelleténél. A szülők többsége a múltban nehéz körülmények között élt, s a hajdani örömtelen ifjú évek most azt sugallják, hogy ki-ki saját gyermekét kényeztesse, így pótolván azt, amit tőle a sors megtagadott.

Nem árt éppen a gyermeknapon arra gondolni, hogy egyáltalán nem a túlzásba vitt dédelgetés az a szülői erény, amely gyermekeinkből embert farag. A kerítést a mi társadalmunkban sem fonjuk kolbászból. Küzdelem, munka nélkül nálunk sem lehet boldogulni. Fontos tehát, hogy gyermekeink elsősorban a felelősségtudatot, a szorgalmat, a gondokkal való bátor birkózást tanulják meg a szülői házban. Szokjanak hozzá ahhoz, hogy minden jó falat, minden új ruha és cipő a megfeszített munka és a szorgalom eredménye.

S gondoljanak arra is a szülők, hogy gyermekeik számára sokkal hasznosabb a szeretetteljes szigor az elvtelen kényeztetésnél. A kényeztetés egyébként is csak részben fakad szeretetből. Igazi szülőanya igen gyakran a közöny. Legtöbbször a fáradt vagy más gondokkal bajlóuló szülő iparkodik fölösleges bőkezűséggel, szemhunyhással helyettesíteni a nehezebb kötelességet, a következetes nevelést. Pedig az ilyen minden

jóban részesülő, felelőtlenül nagy szabadságot élvező gyermeket sok minden fenyegeti, a gondok iránti közönytől a szélsőséges divatok hajszolásáig, esetleg a bűnös kedvtelésekig is.

Nálunk a gyermekek élete, jövője társadalmi ügy. A társadalom a szülők mellett áll a gyermek születésének pillanatától. S ott áll a szülők nélkül maradt gyermekek mellett is, számukra is megteremtve a gyermekkor örömeit, az együttérző gondos közösséget, a boldogulás feltételeit.

Szép jelszavunk szerint legdrágább kincsünk a gyermek. Vigyázzunk hát rájuk az eddiginél is nagyobb gonddal! Vigyázzunk rájuk otthon, az iskolában, az utkeresztvezetéseknél nagy forgalmában, az örönlény vízek partján, legyünk segítségükre az élet buktatóinál! S mindennap küzdjünk, dolgozzunk tanítsuk őket! Ha azt akarjuk, hogy boldog, elégedett emberek legyenek, neveljük gyermekeinket munkára, felelősségtudatra! Mert csak ez teheti igazán emberré az embert.

K. Gy.

Ellenőrző bizottsági elnökök tanácskozása

A Debrecen és Környéke Termelőszövetkezetek Területi Szövetségéhez tartozó tsz-ek ellenőrző bizottságainak elnökei tanácskozást tartottak Debrecenben.

Bodó Lajos, a szövetség ellenőrző bizottságának tagja mondott megnyitót, majd Juhász András, a területi szövetség titkára tartott előadást a szövetség eddigi végzett munkájáról és a következő időszak legfontosabb feladatairól.

Szabó Lajos, a területi szövetség ellenőrző bizottságának elnöke a termelőszövetkezeti vezetés és ellenőrzés legfontosabb tennivalóira, tapasztalataira hívta fel a jelenlévők figyelmét.

Mező Gyula, a területi szövetség munkatársa tájékoztatta az ellenőrző bizottságok elnökeit a revíziós iroda megalakításáról. A tanácskozás résztvevői úgy foglaltak állást, hogy a jövőben még nagyobb fi-

gyelmet fordítanak a termelőszövetkezetek belső ellenőrzésére, s ehhez az ellenőrző bizottságok aktív közreműködésére van szükség. Elsősorban a törvények betartása, a szövetkezeti demokrácia, a társadalmi tulajdon védelme álljon a munka középpontjában. Határozott igényt jelentettek be a résztvevők a revíziós iroda munkájával kapcsolatban, hathatós segítséget várnak a szövetkezetek a folyamatos működésért.

NAPLÓ

1971.
május 30.
vasárnap

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Hétfőtől jelzőlámpás forgalomirányítás a Széchenyi-Nyugati utcai csomópontban

A Debrecen városi Tanács jelentős anyagi ráfordítással megépítette Debrecenben, a Széchenyi utca-Nyugati utca kereszteződésében a korszerű közlekedésre alkalmas csomópontot, s a forgalmat irányító jelzőlámparendszert.

Az elektromos forgalomirányítás hétfőn reggel hat órakor kezdődik, s ezután munkanapokon este hét óráig üzemel. Munkaszüneti napokon s minden este hét óra után pedig villogó sárga fény figyelmezteti

az erre járókat a veszélyes kereszteződésre.

A csomópontban biztosított a minden irányból érkező forgalomnak a minden irányba történő haladása, a fő és a kiegészítő jelzőlámpák iránymutatása szerint.

A közlekedésrendészeti szakemberek kéri mind a gépjárművezetőket, mind a gyalogosokat, hogy a jelzőlámpák diktálta rendben közlekedjenek a csomópontban. A gyalogosok figyelmébe ajánlják: ha a

zöld lámpa villog, már ne lépjenek rá a gyalogátkelő-helyre, mert nincs idejük átmenni az út túlsó oldalára. Azonban akik a zebrán áthaladóban vannak, amikor villogni kezd a zöld lámpa, még nyugodtan folytathatják útjukat a kereszteződésben, hiszen van idejük eljutni a járdáig. Egyébként az említett helyen csak három gyalogátkelő-hely van. Vagyis a gyalogosok csak ezen a három helyen léphetnek az útestre.

LOTTÓNYEREMÉNYEK. Négy találatot 64 fogadó ért el, nyerevényük egyenként 59 839 forint. A háromtalalatos szelvényekre 290, a két talalatosokra pedig 14 forintot fizetnek.

ÖTSZÁZHARMINC leendő szakmunkás ballagott szombaton Debrecenben, a 109. számú Ipari Szakmunkásképző Intézet nemrégiben átadott iskolájában. A ballagott diákok a jövő hónapban teszik le szakmunkásvizsgájukat, s kerülnek a különböző hajdú-bihari üzemekhez, vállalatokhoz szakmunkásoknak.

KÖZVILÁGÍTÁSI, erőátviteli kábeleket, valamint hozzá tartozó erősáramú berendezéseket épített a TITÁSZ Hajdúszoboszlón, a Debreceni út melletti üdülőtelepen. A villamos berendezéseket június 1-én reggel 8 órakor helyezik feszültség alá. Ezen időponttól kezdődően a vezetékek és a berendezések érintése életveszélyes és tilos.

Csehszlovák grafikai kiállítás

Különös jelentősége van annak a kiállításnak, amelyik május 31-én, hétfőn délután 17 órakor nyílik a Művész mozi előcsarnokában, Debrecenben. A Csehszlovák Kommunista Párt XIV. kongresszusának eseményei emelik az aktualitás szintjére a csehszlovák grafikusok alkotásaiból összeállított tárlatot, amelyet a Hazafias Népfőnt Deb-

recen városi bizottsága és a Megyei Művelődési Központ rendez. A tárlat rendezéséhez hozzájárult a Csehszlovák Kultúra is, ezt bizonyítja, hogy a kiállítást is Ján Gothe ügyvezető igazgató nyitja meg. Az érdeklődők június 14-ig, naponta 13 és 19 óra között tekinthetik meg a tárlatot.

Zöldborsó-, retek-, salátadömping

A szombati debreceni piacon nagy volt a felhozatal, halmokban volt látható a zöldborsó, saláta, retek. Az érdeklődés is élénk volt, az árak néhány cikknél mérséklődtek, például a zöldborsónál, 12 forintjával is lehetett venni. Mérséklődött a karalábé ára is, de még mindig sokba kerül. A retek valóságos elárasztotta a piacot. A piros retek csomóját általában már 1 forintjával adták. Sok volt a földieper, uborka, de bizony drága volt.

A fogyasztói átlagárak a következőképpen alakultak: saláta 1-1,50, zöldhagyma csomója 1-2, karalábé csomója 4,50-6, zöldborsó 12-14, egres 6-7, bőségesen volt kapható. Uborka 14-15, fokhagyma 10, sóska, spenót 6, új répa és gyökér csomója 3-4 forint, burgonya 2,80-3. A piros paprika darabja 1,50-re mérséklődött, a fehér paprikát, bár elég kicsik, darabját 3 forintért adták. A paradicsomot általában 50 forintjával adták, a nádudvari Vörös Csillag 40-ért kínálta.

A gyümölcs piacon sok volt a földieper, de az ára még borsos, 24-28 forint. Az egri cseresznye 14 forintjával adták. A dióbel 50 forint, a már ráncosodó alma kilója 4-5 forint.

A baromfipiacon élénk forgalom alakult ki, sok volt a háztáji portéka. Egy pecsenyekacsát 40-50 forintjával adtak, a liba párját 230-240 forintjával vásárolták. A rántani való csirke párjának ára 50 forint körül alakult. A debreceni ÁFÉSZ a piros csirkét 32, a fehér csirkét 28 forintjával adta különként. A tyúkot 24, a kakast 20 forintért adta.

A háztáji pulyka kilója 20 forint, az ÁFÉSZ 18 forintjával adta. Sok volt a piacon a tojás, 80 fillér és 1 forint közt volt darabja. A ponty kilóját 23, a harcsa kilóját 28 forintért adták. A csuka és balin ára 20 forint. Drága a harcsaszelet, 48 forint, de nem olcsó a pontyszelet sem, 37 forint.

Új burgonya a piacon nem volt.

ÖREGEK NAPJA ünnepséget rendezett Bihartordán az Ezüstkalás Termelőszövetkezet — írja tudósítónk, Török Lajos. Az ünnepségen 156 tsz-járadékos és nyugdíjas embert láttak vendégül.

HÉZSÓ FERENC hőmezővásárhelyi festőművész kiállítása nyílik vasárnap délelőtt 11 órakor Debrecenben, a TIT Csokonai Klubjában. A kiállítást dr. Dömötör János a hőmezővásárhelyi Tornyai János Múzeum igazgatója nyitja meg.

NAPI krónika

1971. május 30., vasárnap
Pünkösöd
A Nap két 3.53 — nyugszik 19.30
A Hold két 9.36

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS vasárnap estig: Időnként felszakadó felhőzet, újabb eső, helyenként zivatarok. Mérsékelt, napközben megélénkülő déli, délnyugati szél, zivatarok idején átmeneti szélerecsésedés. A nappali felmelegedés keleten is tovább gyengül. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 17-22 fok között. (MTI)

Befejeződött a nemzetközi energetikai tanácskozás

A Központi Teherelőztető Igazgatóság Tanácsának 23. ülését Magyarországon, Hajdúszoboszlón tartották meg, 1971. május 25-től 29-ig. Az ülésen részt vettek a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, a Bolgár Népköztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Román Szocialista Köztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége tanácsképviselei és szakértői.

A tanácsülés foglalkozott a tagországok egyesített energiarendszereiről elmúlt évi és az év első negyedévi munkájának eredményeivel, valamint a következő őszi-téli csúcsidezők és az 1973-74. évi maximális terhelési időszak üzemi feltételeivel, és megfelelő intézkedéseket fogadott el az egyesített energiarendszerek párhuzamos üzemének további javítására.

Az ülés megvizsgálta a Központi Teherelőztető Igazgatóság pénzügyi tevékenységét, valamint az 1971. és 1972. évi költségvetését.

Az ülés a kölcsönös egyetértés és együttműködés szellemében folyt le.

Tovább fenyeget a lávafolyam

Az Etna oldalán szünet nélkül lefelé gomolygó lávafolyam azzal fenyeget három települést a vulkán lejtőin, hogy elvágja öntözőcsatornáikat, megfosztva ezzel a gazdag narancsültetvényeket az életet adó víztől.

Szesélyes útján tovább haladva a „lázás” folyam elkerülte Fornazzo község házainak túlnyomó többségét, s ehelyett az alacsonyabb fekvésű Giarre városa, illetve Sciarra és Macchia község felé fordult.

A vulkanológusok szerint a három helységet egyelőre nem fenyegeti közvetlen veszély: aggodalomra ad vizont okot a Sant Alfio, a Milóba és Zafferanába vezető öntözőcsatornák sorsa. Víz nélkül a narancsfák elszáradnak, s így a máris 4,5 milliárd lírara becsült károk tovább nőnek. Az ültetvények csembe és az eszszta burkolják a vezetékeket ott, ahol azok keresztezik a lefelé ömlő láva útját; ez-

MENYHÁRT JÓZSEF festőművész gyűjteményes kiállítása nyílik vasárnap délelőtt 11 órakor Hajdúszoboszlón, a Művelődési Központban. A közel negyven festményt bemutató kiállítás június 27-ig tekinthető meg, hétfő kivételével naponta 9-12 és 15-18 óra között.

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Nyolcvan évvel ezelőtt, 1891. május 30-án kezdték meg a siberiai vasútvonal építését; ezzel indult meg Oroszországban a nagyobb arányú vasútépítés, amely a szovjet hatalom epeiben egyre gyorsuló ütemet kapott.

A közlekedés a Szovjetunió hatalmas méretei, távolságai miatt rendkívül fontos szerepet játszott. Országos viszonylatban a közlekedési hálózat gyér, azonban a sűrűbben lakott és ipari jellegű területeken, mint amilyen a központi iparvidék, Leningrád környéke, Ukrajna stb., a vasúthálózat is sűrűbb. A Szovjetunió vasútjainak hossza jelenleg 130 ezer kilométer. Az első öt éves terv időszakában épült a Turkesztánt Szibériával összekötő nagy vasútvonal, a Turkszib. Új vonalak kötik össze Közép-Ázsiát az Urállal és a Szovjetunió európai részével, s megépült a második transzszibériai (dél-szibériai) vasútvonal is.

A nagyforgalmú vonalakat szinte teljes egészében villamosították. A villamosítást kiegészíti a dieselelésítés, a Diesel-vontatású vonalak hossza 100 ezer kilométer felett van.

Olvasóink kérésére a Hajdú-Bihari Napló június 1-i, keddi számában közöljük a Magyar Államvasutak új menetrendjét, melyben közöljük a megyét érintő menetrendi időpontokat.

CSIK ISTVÁN festőművész alkotásaiból nyitottak meg kiállítást május 29-én, szombaton délelőtt az Egyetem Galérián. Megnyitót dr. Ury Endréné művészettörténész mondott. A tárlaton mintegy harminc nagyméretű festményt mutatja be a művész a debreceni közönségnek.

zél remélik megvédelmezni a csöveket.

A szakértők azt mondják, ha valahol rés támad a vezetékekben, a vizsgálattal azonnal le kell állítani, hogy a robbanások elkerülhetők legyenek. A láva ugyanis, ha víz fölé kerül, a vizet gőzbuborékokká változtatja, amelyek aztán óriási zajjal srappelszerű robbanásokat produkálnak.

Péntek éjjel egyébként rendkívüli ülést tartott a giarrei városi tanács, amely Sciarra és Macchia ügyében is illetékes. Megkérték a római kormányt, küldjön repülőgépeket a kráterek bombázására, vagy műszaki alakulatokat egy sziklatömeg felrobbantására. Mindkét eljárással megváltoztatható volna a lávafolyam iránya. Az ötlet nem a tanácsé. Atyja a híres francia vulkánkutató, Haroun Tazieff, akivel viszont más tudósok ebben nem értenek egyet. (UPI)

A RÁKBETEGRÉGEKRŐL tart előadást dr. Alexy Miklósné közéleti orvos Debrecenben, a Ceglédi utca 22. szám alatti orvosi rendelőben. A hétfő délután fél 7 órai kezdettel sorra kerülő előadást a debreceni 3 III-as vöröskeresztes szervezet rendezi.

HATHETES INTENZÍV NYELVTANFOLYAMOKAT indít június 21-től a TIT Hajdú-Bihar megyei Szervezetének nyelviskolája. Beiratkozás: június 1-től 11-ig, a TIT megyei titkárságán (Debrecen, Vöröshadsereg útja 45-47.) naponta délután 4-től 6-ig.

Tragédiák az utakon

(Tudósítónktól)

Május hónapban ismét jelentős mértékben megnőtt a súlyos közlekedési balesetek száma. Májusban — eddig — 8 halálos kimenetelű baleset történt megyénk területén. Május 26-án, 24 óra leforgása alatt, Hajdúböszörményben két halálos kimenetelű baleset fordult elő. Egy kerékpáros és egy motorkerékpár vezetője volt a baleset áldozata. Május 26-án a kora reggeli órákban Hajdúböszörményben a Dorogi úton közlekedett kerékpárjával Botos Antal 63 éves nyugdíjas, Hajdúböszörmény, Korvin krt. 6. szám alatti lakos. A Dorogi út 82. számú ház elé érve balra akart kanyarodni, miközben előtte őt személygépkocsijával Bara István Debrecen, Vöröshadsereg útja 7. szám alatti lakos. A kanyarodó kerékpáros összeütközött az előzében levő személygépkocsival. A baleset során Botos Antal olyan súlyos sé-

rüléseket szenvedett, hogy kórházba szállítás után belehalt sérüléseibe. Május 26-án az esti órákban Hajdúböszörmény és Hajdúvid között történt tragikus végű baleset. Szabó János Hajdúböszörmény, Hunyadi utca 27. szám alatti lakos lovasfogatóval szénát szállított. Hajdúböszörmény felé közeledve a 31-32-es km-kövek között a lovasfogató motorkerékpárján közlekedve utolérte és annak hátuljába rohant Tóth Lajos 23 éves motorszerező, Hajdúvid, Rákóczi utca 19. szám alatti lakos. A motorkerékpáron utasként közlekedett Dobó Imre 26 éves raktáros, Hajdúvid, Dózsa György utca 6. szám alatti lakos.

A baleset következtében Tóth Lajos olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. Míg a motorkerékpár utasa, Dobó Imre súlyos sérüléseket szenvedett. Az ügyben a rendőrség szakértők bevonásával a vizsgálatot megindította.

Bolgár-magyar emlékünnepe

A sumeni Magyar-Bolgár Barátság Kossuth Lajos Múzeuma és a debreceni Déri Múzeum közös rendezésében május 30-án, vasárnap délután 2 órakor a debreceni Köztársaság emlékünnepe keretében megköszönő Ecsedi István néprajzkutatónak, a Déri Múzeum volt igazgatójának síremlékét. Ezt követően délután 4 órakor a debreceni Déri Múzeum előadóterében rendeznek emlékünnepeket, melyen Ecsedi Istvánnak, a bolgár néprajztudomány kutatásában végzett munkájáról emlékeznek meg.

Az emlékünnepe folytatása a május 10-én Sumenben megtartott Ecsedi István emlékünnepeknél, amely Ecsedi István emléktáblájának leleplezésével kezdődött, és egy négy előadásból álló tudományos üléssel folytatódott.

Gázrobbanás Nagyhegyesen

A TIGÁZ nagyhegyesi gáztelepén eddig ismeretlen okból pénteken este gázrobbanás történt. A nagyfokú robbanás a telep kompresszorházában, az úgynevezett C-31-es etánhenger-szivővezetékén következett be.

Négy dolgozó tartózkodott a szerencsétlenség színhelyén, s közülük Barát János negyvenegy éves

vezető gépész másod- és harmadfokú égési sebeket szenvedett. Barát Jánost a mentők a klinikára szállították, állapota súlyos.

Megrongálódott a kompresszorház is, a robbanás jelentős anyagi kárt okozott.

A robbanást előidéző körülmények tisztázására a szakértői vizsgálat megindult.

(Mit lehet te... újságíró nem... hogy melyikük... pi cikket? Ni... elmondják egy... tak volna.)

— Tulajdonk... reted te az üttő...

— Konok... hogy a most ti... gyerekek egy... mas társaságot...

— Mások, n... voltak?

— Ugyanoly... désekkel három... vetélkedőn a g... gyed része ne... közni. Most el... zavarba jövők... deznek.

— Ez szerint... deme?

— Három év... húsz vetélkedő... tem Szilágyi Z... nem hivatásos... úttörővezető, e... kaptunk, hogy... után le kellett... nek, honnan tu... azt mondom, e... ezek a gyereke... forrásuk is izg...

— Részletezd...

— Alig három... kongresszus ut... jelleggel a deb... egy kongresszus... vezet. Felnött... könnyű anyag... hatvan százalé... lyesen megválas...

— No és hon...

— Több mint... léka „a barát... róla”. Ez után... kola, és sajnos h... a szülők. Az így... lődés a mai gye... mondj mást, ha...

— Legfeljebb... ket mondhatok... cáfolom meg az... lem sokszor m... gyerekek, mi... őket úgy áltak... azt mondom: n... van, mindig érd... főként olyan g... kozom, akik ag... lelkesedni. És t... én ezt a lelkes... tosnak tartom. tíz évvel ezelő... voltak. Nem is... évvel ezelőtiek... tál te egyáltalán...

— Igen, de es... ideig. Pesten a... ahol most a pre... a táborunk. De... régi ez az emlék...

EF festőmű-
állítására nyílik
Hajdú-
Kézdivásárhelyi Központ-
festményt be-
27-ig tekint-
elével napon-
között.

APTÁR

1891. május
bériai vasútvon-
meg Orosz-
vasútépítke-
kalem éveiben
kapott.
tunió hatalmas
rendkívüli
szonlatban a sű-
ellegű területe-
ponti iparvidék,
rajna stb., a
A Szovjetunio
eg 130 ezer ki-
terv időszaká-
szibériával ösz-
a Turkszib. Új
zép-Azsiát az
európai rész-
ik transzszib-
onal is.
kat szinte tel-
nták. A villa-
hiesesítés; a
hossza 100 ezer

a Hajdú-
1-i, keddi
a Magyar
netrendjét,
a megyét
időpono-

nüvész alko-
eg kiállítás
n délelőtt az
legnyitót dr.
szettörténész
nintegy harm-
ményét mu-
ebreceni kö-

yam

mezni a csö-

dják, ha va-
zetékben, a
l le kell ál-
sok elkerül-
ugyanis, ha
gőzbuboré-
relyek aztán
rő robbaná-

rendkívüli
rosi tanács,
ia ügyekben
a római kor-
lőgepeket a
vagy műsza-
latómeg fel-
eljárással
a lávafo-
a taná-
cia vulkán-
akivel vi-
nem érte-

IV NYELV-
ndít június
nar megyei
kolája. Be-
11-ig, a TIT
brecen, Vö-
7.) naponta

gy kórházba
serüléseibe.
rakban Haj-
úvid között
aleset. Sza-
eny, Hunya-
lakos lovas-
ott. Hajdú-
edve a 31-
a lovasfoga-
közlekedve
jába rohant
notorszerelő,
a 19. szám
rkerékpáron
bbó Imre 26
rid, Dózsa
ati lakos.
en Tóth La-
seket szen-
en meghalt,
utasa, Dobó
szenvedett.
g szakértők
ot megindi-

(Mit lehet tenni akkor, ha két újságíró nem tud megegyezni, hogy melyikük írja meg az ünnepi cikket? Nincs más megoldás: elmondják egymásnak, amit írtak volna.)

— Tulajdonképpen miért szeretted te az úttörőmozgalmat?

— Konok meggyőződésem, hogy a most tíz—tizennégy éves gyerekek egy csodálatosan izgalmas társaságot alkotnak.

— Mások, mint a korábbiak voltak?

— Ugyanolyan nehézségű kérdésekkel három évvel ezelőtt egy vetélkedőn a gyerekek háromnegyed része nem tudott megbirkózni. Most előfordulhat, hogy zavarba jövők, mert visszakerdeznék.

— Ez szerinted a gyerekek érdeme?

— Három év alatt körülbelül húsz vetélkedőt írtam és vezettem Szilágyi Zolival, aki szintén nem hivatásos, csak szenvedélyes úttörővezető, egy idő múltán rákaptunk, hogy minden kérdés után le kellett írni a gyerekeknek, honnan tudja, amit tud. Ha azt mondom, hogy izgalmasak ezek a gyerekek, akkor a tudásforrásuk is izgalmas.

— Részletezd ezt egy kicsit.

— Alig három héttel a pártkongresszus után csak kísérleti jelleggel a debreceni úttörőház egy kongresszusi vetélkedőt szervezett. Felöltök számára sem könnyű anyag ez. A kérdések hatvan százalékát a gyerekek helyesen megválasztolták.

— No és honnan tudják?

— Több mint nyolcvan százaléka „a barátaival beszélgetett róla”. Ez után következett az iskola, és sajnos hosszú szünet után a szülők. Az így tetten ért érdeklődés a mai gyerekek érénye. De mondj mást, ha tudsz!

— Legfeljebb tábori élményeket mondhatok, de ezzel nem cáfolom meg az állításodat. Tölem sokszor megkérdezték már gyerekek, milyennek tartom őket úgy általában, és mindig azt mondom: nekem szerencsém van, mindig érdeklődő, rendes és főként olyan gyerekekkel találkozom, akik akarnak és tudnak lekedni. És te is tudod, hogy én ezt a lelkesedést nagyon fontosnak tartom. De szerintem a tíz évvel ezelőtiek is ilyenek voltak. Nem is beszélve a húsz évvel ezelőtiekről. Mondd, voltál te egyáltalán úttörő?

— Igen, de csak nagyon rövid ideig. Pesten a Halászbástyán, ahol most a presszó van, ott volt a táborunk. De azt hiszem, olyan régi ez az emlék, hogy túl a har-

Jubileum alkalmából

PÁRBESZÉD VEZÉRCIKK HELYETT

mincon aligha ezért szerettem bele ismét az úttörőmunkába.

— Látod, én viszont úgy örököm az úttörőemlékeimet, mint az életlem alakulásában is fontos szerepet játszó tényezőket. Nagyon jó emlékezni rájuk, s ha mostanában néha szeretnék a mai gyerekeknek valami hasonlót nyújtani, az azért van, mert olyan jó lenne, ha bennük is élneek majd hasonló emlékek harmincon túl is.

— Te három évvel később kezdted. Azt hiszem, éppen az a három év jelentette a mozgalom erősödését, országossá válását.

— Ahogy politikailag az egész ország változott és megerősödött.

— Látod, eljutottunk oda, hogy a gyerekek, az ifjúság, az ifjúsági mozgalom tükrözi az egészet, a nagy politikát. És mit mondasz most a gyerekek növekvő politikai érdeklődéséről?

— Ugyanezt. Legalább annyira izgalmasak a most tizenéveseink, mint a mostani valóság.

— Ugye mondhatjuk, hogy az ő mostani „izgalmasságuk” egy kicsit garanciát is jelent a jövőre nézve?

— Ha én a mozgalom különböző szakköreinek a munkáját pró-

bálnám mérni, akkor erre az izgalmasságra tudod, mi felel? Hihetetlen céltudatosság ezekben a kis emberekben. Legalábbis egy részükben. Van magyarázata: volt egy időszak, amikor az iskolai tantervek még év közben is változtak néha, állandóan reformáltunk, és nem lett végül rendszerré foglalkozó a gyerek számára, amit kapott az iskolában. Most nagyobb „állandóság” van — és nem is csak az iskolai tananyagban, hanem az életünkben, a társadalom előrehaladásában is. A gyerek mögött nincs állandó tantervi változás, könnyebben megszerezzi azt, amit a világról, a társadalomról tud vagy tudhat. A gyerek az mindig „éhes”...

— Én kíváncsinak mondom. És szerintem egy igazi gyerekek az is az elsőrendű feladata, hogy kíváncsi legyen.

— És a mozgalom feladata?

— Hogy ezt az „éhséget” olyan táplálékkal elégítse ki, ami a lehető legegészségesebb fejlődést biztosítja. A mi gyerekeink jóval a fejünk fölé nőnek, ha a centiket nézzük. Állítólag azért, mert jobban táplálkoznak. Érted ugye, mit jelent ez a szellemiekre, politikai táplálékra átváltoztatva?

— Éppen ezért lázadok, ha a lányom hazajön az iskolából, és azt mondja, hogy délután örsi „óra”, vagy éppen „játékfoglalkozás” lesz.

— Tanultál te valaha pszichológiát?

— Még vizsgáztam is belőle. Ezért lázadok. Az óra, az valami kötelező, a foglalkozás, az készen kapott, holott csak a világot kaphatják készen. S ebben már maguknak kell játszaniuk, komolyan beszélgetniük, ők legyenek a felfedezők.

— Még az iskolában is így igazi, hát még mozgalomban. De remélem, te sem azok ellen a formai elemek ellen lázadok, amelyek egy ilyen mozgalomban nemcsak szükségesekek, hanem egy kicsit szebbé, érdekesebbé is teszik azt?

— Nincs szebb dolog, mint egy egyenruhában, fegyvelmezzel felvonuló úttörő század. A gyerekeknek sincs szebb. Nemcsak nekünk, hanem nekik is felledhetetlen élmény egy olyan avatás, ahol bent állnak a sorban.

— Azt hiszem, helyben vagyunk. Az ő koruk az, amikor az ember sok mindent még nem is igen ért, csak érez. Később az ér-

zéshez tudás, meggyőződés társul. De azt hiszem, a tizenéves érzések legbiztosabb alapját adhatják a tudásnak is, meggyőződéseknek is.

— És elkerülhetővé teszik azokat a buktatókat, amelyekbe mi felnőttek időnként bele-belebotlunk. Hogy néha csak mondunk dolgokat, amiket a mindennapi életben nem tartunk. Például most: ezt az oldalt gyerekeknek is írjuk, játékosabban kellene írni.

— Hát akkor én most leírom, hogy amikor először választottak tanácsokat, mi a faluban minden tanácsagnak éjszaka szerenádót adtunk. Mozgalmi dalokat, csasztuskákat énekeltünk az ablakuk alatt. Nagyszerű dolog volt. Másnap reggelre többen teljesen berekedtek. Persze az iskolában azok is rekedtségre hivatkoztak, akiknek semmi bajuk se volt, de ilyenformán elmaradt a feleltetés. Ez is az emlékekhez tartozik. De az is, hogy tizenhárom éves fejjel pontosan tudtuk, kik a falu tanácsának tagjai és azt is, hogy mit jelent a tanács.

— Valahogy ide érkezünk most vissza. A gyerektől nyugodtabban kérdezem a magyar kormány tagjait, mint egy némely felnőttől. És biztos, hogy a legtöbb gyerek őszintén nagyon szeretne tanácsot lenni.

— Azt hiszem, lassan be kell fejeznünk ezt az írást...

— Egy pillanat, nekem is van emlékem, ha nem is olyan régi. Tavaly nyáron a debreceni táborban a záró tábortűzre készültünk. Jött egy irgalmatlan zápor. Kilenc óra után a táborvezető takarodót rendelt el. Tízkor azonban kisütött a hold. Néhány ifi és két-három úttörő szerzett száraz fát, s meggyújtotta a tüzet. Takarodó ide, takarodó oda, a sátrakból és házakból mindenki kiszökött a tűzhöz. Egy felejthetetlenül szép nemzetközi gyerektalálkozó lett ebből, rengeteg dallal és nevetéssel. Ez a szabálytalan tábortűz az egyik legszebb emlékem.

— Tanulság?

— Így is lehet csinálni. A táborvezető tudta, hogy mi történik, de az a szökés-tette „izgissé” az egészet.

— Most viszont már nincs többé bocsánat, be kell fejeznünk. Mit is mondhatunk hát tulajdonképpen? Valamit a jubileumról?

— Azt, hogy ezt a huszonöt éves, felnőtté ért mozgalmat szeretjük, mert nagyon fiatal, mert olyan igazán gyerek.

— És mert a holnapi felnőtt.

Bartha Gábor—Nagy Zsuzsa

BODA ISTVÁN :

PROMETHEUS TÜZE

A tűz, mely ma is szívig éget,
itt viharzik a nyárban nyersen.
Őt zengi most, ki tüzet lopott,
az egyetlen istent a versem.

A történelem igazolta,
hiába tépte sas a máját,
— évezredes rabság után is
megvívta ő győztes csatáját.

Szétépte láncát Prometheus,
a szabaduló antik isten.
Tüzet gyújtott, hogy az emberszív
ne járjon többé itt bilincsben.

Hegyfokok, szirtek szétomoltak
ahová láncolták a lábát.
A Tűz, a tűz, ez a szabadság
elhamvasztotta nehéz láncát.

És ledől mindenféle isten,
csak ő maradt, a tűz, az élet,
babona, bálvány, s minden ócska
legenda benne porig égett.

Egy isten maradt: Prometheus,
neki még ma is ép a mája,
ma is itt él, és ragyog szívünkben
legendás, széphírű csatája.

Ma is érezzük a tüzét még,
s őrizzük már évezredekre,
a történelem hozzánk pártolt
és velünk lépett szerelemre.

És Prometheus új tüzében
minden bilincs törik és hamvad,
s holnap már az egész világot
— az új Prometheusok népe
az ifjúság mondja szabadnak!

Igazgató elvtárs! Kérem, emlékezzen!

Lehet, hogy furcsa — kezd az emlékezést —, de én korábban ismerkedtem meg a pártmunkával, mint az úttörővel. A Reformatus Kollégiumba jártam második polgárikkor. Az udvarunkban lakott egy vagongyári munkás, Gábor Feri bácsi, egyszer megkérdezte, nem lenne-e kedvem vele menni dekorálni. Persze, hogy volt kedvem. Jártunk plakátokat ragasztani, rendezvényekre dekorálni. Több hasonló korú gyerek volt, velük együtt rendszeresen bejártunk a párt házba.

A Széchenyi utcán volt a gyermekbarát-központ, ott kezdődött számunkra az úttörőélet. Később a Gambrinus átjáróban már több helyiség volt, oda jártunk foglalkozásokra. Az iskolában nem vettek valami jó néven, hogy az úttörőkhöz tartozunk, egyházi iskola volt, mindig baj lett belőle, ha vasárnap nem mentünk templomba. De voltak közöttünk olyan fiatalok, egy-két évvel idősebbek, akik azokban az években — 1946-ra emlékezem — már közvetlenül részt vettek a párt-szervezet munkájában. Mi vittük a csirizes védőrukat, mázoltuk a jel-szavakat kerítésre, asztalra.

Két vállalatigazgatót kerestem fel most, az Úttörőszövetség jubileumára készülve. Mindkettőjüket arra kértem, próbálják felidézni a húsz-huszonöt évvel ezelőtti emlékeket, azokat az időket, amikor még legfeljebb kamaszgyerekekre jellemző, nagyratörő álmok között szerepelhetett, hogy valamikor majd „igazgató elvtárs” megszólítás illeti őket.

Kmetty Gyula,

A VOLÁN 6-OS SZÁMÚ VÁLLALATÁNAK IGAZGATÓJA

— Az igazi úttörőélet talán akkor kezdődött, amikor a Berhlen utcára költöztünk, itt már szakkörök is működtek. Emlékszem, az ezermester őrsben gyáraktól kapott anyagokból babákat, játékokat csináltunk, kifestettük, és az iskolákban a gyerekeknek ajándékoztuk. 1948-ban voltam először táborban Lilla-füreden. Nagy örömmel dolgoztam a kultúrcsoportban, jártunk falura műsort adni, a hazaérkező hadifoglyokat is szórakoztattuk.

— Ahogy visszagonolok rá, nem volt akkoriban olyan tudatos politikai munka az úttörőcsapatban, mint mostanában. Néha még a vezetők sem tudták pontosan, hogy mit akarnak. Azt viszont nagyon jól megtanultuk, hogy hova tartozunk. Többségünk munkásgyerekek volt. Mondtuk, hogy gyűlöljük a gazdagokat, s nem is nagyon gondolkodtunk rajta, hogy ez tulajdonképpen mit jelent. Később azonban ez, amit korábban csak mondtunk, öntudattá vált, és tökéletesen megértettük a jelentését, jelentőségét. S még valami volt: az úttörőcsapatban tanultunk meg az egymás iránti szeretetet, megbecsülést. Az igazi közösségi érzést.

— Komolyabb politikai munkába azonban akkor kapcsolódtam be, amikor tanuló lettem a vagongyárban és a SZIT-nek is tagja. Itt már komoly politikai kérdésekkel foglalkoztunk, s a vagongyári ifjúsági

mozgalomnak jelentős szerepe volt Debrecen életében. Nekem főként a kulturális munka tetszett, a színjátszó csoportban tevékenykedtem. Olyan eredménnyel, hogy el akartak küldeni a Szimművészeti Főiskolára.

De aztán másként történt. A megyei tanács népművelési - osztályán dolgoztam, jött a katonaság, s a fiatal határőr, akit meg a vagongyári kommunikatív vettek fel a pártba tizenhat éves korában, párttitkár lett egy határőr őrsnél. De a déli határ mentén levő faluban is lehetett, kellett kultúrcsoportot alakítani, s ez annál is emlékezetesebb, mert annak a falunak az akkori nagyon fiatal kultúrház-igazgatója ma Kmetty Gyulának hívják. Később aztán a pártmunka került előtérbe, az Atommagkutató Intézetben is, majd pedig a mostani Volánnál. Hat évig volt itt párttitkár, úgy lett igazgató.

— Még innen a negyvenen, ez elég változatos életű. Nem volt nehéz megszokni, hogy például népművelés helyett autóbusszokkal van dolga?

— Tulajdonképpen nem. A politikai munka, az, hogy emberekkel kell foglalkozni, alapjában véve mindenütt egyforma. S azt hiszem, többek között ez is az úttörőmozgalomban tanultuk meg alapfokon, hogy ne féljünk a feladatoktól, hanem merjük megpróbálni az újat is.

Lévai Imre,

A HAJDÚSÁGI IPARMŰVEK IGAZGATÓJA

— Sajnos, sok mindent elfelejtettem már — kezdte mentegetőzéssel a beszélgetést.

A legfontosabbakra azért biztosan emlékszik. S azt hiszem, számunkra éppen ez a legizgalmasabb: mi maradt meg egy egész életre a két évtizeddel ezelőtti élményekből.

Hajdúbozorményben, a Silye Gábor Népi Kollégiumban gimnazisták laktak, mi csak négyen voltunk általános iskolások. Így hát leggyakrabban az idősebbekkel beszélgettünk, még a szemináriumokra is eljártunk. Hatodikos voltam, amikor egy SZIT-es fiatal, a nevére nem is emlékszem, csak azt tudom, hogy pék lett, szervezett egy úttörőrajt. Hetente egyszer jöttünk össze, az iskolához csak annyi köze volt akkor az úttörőéletnek, hogy az iskolaudvaron tartottuk a foglalkozásokat.

— Az iskoláév végén egyszer aztán felkeresték a szüleimet: engedjenek el engem Bulgáriába úttörőtáborba. A szomszédok mind lebeszélni igyekeztek édesanyámékat: „Ha elviszik, sose hozzák vissza”, de ők mégis elengedtek. Akkor jártam életemben először Debrecenben is. Edesapám gyalog jött be egy kosár almával a piacra, hogy tudjon nekem valamit venni az útra. Debrecenből Pestre mentünk, ott úttörőtáborban, sátorban aludtunk. Aztán három remek hét következett Bulgáriában.

— Így kezdődött az én úttörőéletem. A következő tanévben őrsvezető lettem, de akkor már Nyírábrányba kerültem kollégiumba. Akkoriban kezdtük a tanulmányi versenyeket szorgalmazni, a tanterem falát úgy kidekoráltuk, hogy alig maradt rajta üres hely, mindig kiírtuk a legjobb tanulók nevét is. Akkoriban mindent magunk csináltunk, az osztályfőnök is inkább csak figyelte a munkánkat, nem nagyon szólt bele. A nyolcadik osztályt Komádiában végeztem, ebből az

időből a szakkörök emlékeztetéseket számomra.

A továbbiakról csak távirati stílusban: a gépipari technikum következett Debrecenben, érettség után Téglás, a Hajdúsági Iparművek. Közben munka a DISZ-szervezetben, 1957-től pedig a KISZ-ben. Lépésfok lépésfok után: vezetőségi tagság, csúszvezetőségi tagság. Közben szakmailag is mindig följebb egy-egy fokkal. Az üzemi KISZ-bizottság titkárából személyzeti osztályvezető lett, majd alapszervezeti párttitkár. Öt évvel ezelőtt az üzemi pártbizottság titkárává választották, 1969-ben pedig a HIM igazgatója lett.

— Volt része ebben a pályafutásban annak, hogy úttörőként kezdte?

— Az a kezdet olyan mély nyomot hagyott bennem, hogy lehetetlen volt bármikor is elszakadni a mozgalomtól. Számomra elképzelhetetlen volt akár iskolás koromban, akár abban az időben, amikor fizikai munkát végeztem, hogy ne tartozzak valahova, egy politikai jellegű közösséghez. Azokban az években, amikor még a felnőttek előtt sem volt sok minden világos,

Két igazgatóval beszélgettem, mindketten fiatalok. Nincs ugyan pontos adatom róla, de valószínű, hogy éppen ők a megye legfiatalabb igazgatói. Ahhoz a nemzedékhez tartoznak, amelyek már semmiképpen sem vehettek részt a felszabadulás előtti harcokban, sőt még az első évek nagy munkájában is csak alig-alig. Vagyis: a felnőttek mellett gyerekmódra.

Az életútjuk békés életút. Úttörőszöveteg — ifjúsági mozgalom — párt. A mai fiatalok néha keseregnek azon, hogy a Téli Palotát ma már nem kell ostromolni, nekik nincs lehetőségük, hogy nagy tettek révén jussanak előre.

Ezt a két rövid portréát az ő kedvükért igyekeztem megrajzolni.

Nagy Zsuzsa

a mi ifjúságunk, SZIT-esek, MA-DISZ-osok olyan természetes módon magyarázták meg nekünk a dolgokat, hogy mindig a saját családjunkra, a saját életünkre gondoltunk közben, és így könnyen érthetővé vált számunkra a politika. A felnőttekkel, népművelőkkel jártuk a tanyákat, kultúrnapokat adtunk. Nem vittünk ennivalót se, azt se tudtuk, hol fogunk aludni, de ahogy fogadtak, asztalhoz ültettek, saját gyerekkük mellé fektettek minket azok a tulajdonképpen idegen emberek, az feledhetetlen számomra. Sok ilyen gyerekkori emlékből tevődik össze az, amire azt szoktuk mondani: érzelmi kötődés a mozgalomhoz.

1959. május 17-én tartották meg Debrecenben a II. megyei úttörőtálatalkozót. A megyei pártbizottság ez alkalmából zászlóval ajándékozta meg a megye úttörőit.

„Gyerekekkel a csillagot is le lehet hozatni”

Legszívesebben ezt a címet adtam volna a riportnak: *Miért szép?* Dehát ezt már túlságosan is lefoglalta a művészeti élet, s most nem kepekről, versekről beszélgettünk. Hanem nagyon is eleven dolgokról.

Zsenyei Istvánné, az Aradványpusztai iskola 2728-as számú Arany János Úttörőcsapatának vezetője, immár öt és fél éve. Szerinte ez a munka szép. Ha nem mondta volna, akkor is tudnám, jó néhány sor tapasztaltam már nála áruló jeleket. Például olyat, hogy Debrecenben járván a lábát is leszaladgálja egy-két apróságért, amivel szebbe lehet tenni a csapatnaplót; ha egy rendezvény nagyon jól sikerül, akkor nem sajnálja a fáradságot, ír egy levélkét: „úgy örülnék ezek a tanyasi gyerekek, ha olvashatnának magukról az újságban...”

Ezek a „tanyasi” gyerekek — beszélgetés közben többször is előkerült ez a kifejezés. Mintha egy kis dacosság lenne benne: azért is megmutatjuk, hogy nemcsak városban lehet! Hanem a homok közepén is, alig kétszáz tanuló iskolában.

— Tavaly a járásban hetedik lettünk hatvanéves csapat közül. Ez is nagy szó. Most a négy legjobbnak értékelt között vagyunk. — Körülbelül ilyen hangsúllyal szokott a saját lányáról is beszélni. — Kétszer nyertünk arany, kétszer ezüst díjat járási kulturális bemutatón. De azt hiszem, nem ez az igazi. Hanem például 68-ban a VIT idején csináltunk egy találkozót. Tíz tanyai iskola úttörői vettek részt rajta. A gyerekek nagyon élvezték, mi pedig nagyon örültünk, hogy azonos körülmények között tanuló gyerekek mérhették össze a tudásukat. Az ideit tanévben is megrendeztük a tanyai gyerekek vetélkedőjét. A miénk lett a kupa, mert mi olyan feltevéseket is teljesíteni tudtunk, hogy kerékpáros csapatot állítottunk össze.

— Az úgy van — meséli közbevetőleg —, hogy összesen minden évben Hajdúsámszomban rendez a járás ifjúsági találkozót. Mi oda mindig kerékpárral megyünk. Azt hiszem, nekem a legnehezebb, dehát az úttörőmunkában csak akkor van fantázia, ha a vezetők éppen úgy csinálják, mint a gyerekek.

— És nem árt ez a tanári tekintélynek?

— Használ! Nekem soha sincs a gyerekekkel fegyverkezési problémám. Tudják jól, hogy amikor annak van ideje, játszom velük, de ha komoly munkáról van szó, akkor dolgozunk. Szerintem az úttörőmunka a legnagyobb segítséget jelenti a pedagógus számára. Sokkal jobban megismerem a gyerekeket, mint ha csak órán találkoznék velük, ők a padban, én a katedrán. A gyerekekkel a csillagokat is le lehet hozatni az égről, de csak akkor, ha a vezető is szívóvíz csinálja, amit csinál.

— Az öt és fél év emlékeztetés eseményei közül mégis mi a legkedvesebb?

— Minden évben az avatás. Nagyon szép hagyományai vannak nálunk. Amikor szeptemberben megérkeznek az elsősök, egy úttörőraj veszi őket a szárnyai alá. Ők veze-

tik a padhoz a gyerekeket, közülük kerülnek ki az őrsvezetők. Gyermeknapon a fogadalomtételkor ők adják a nyakkendőt a kisdobosoknak, „avatótestvérek” lesznek. Az úttörőket KISZ-esek avatják. Az utóbbi években kezd kialakulni, hogy nemcsak a nyakkendőt veszik meg a KISZ-esek a gyerekeknek, hanem ajándékot is adnak vele. Az úttörők meg maguk készítette könyvjelzővel, kisebb kézimunkával kedveskednek. Valahogy számomra nagyon rossz lenne az a gondolat, hogy az úttörők és a kisdobosok maguk vegyék meg a nyakkendőt. Azt kapni kell! A KISZ-szervezet az avatás után még meg is vendégeli a gyerekeket, hadd legyen még emlékeztetesebb az a nap.

— Van más is, ami szerintem nagyon kedves. Az avatás után a nyolcadikosok átadják az új úttörőknek az őrsi zászlóikat. Tavaly előző napon volt egy akadályverseny, s a mi nyolcadikosaink nyertek két labdát. Egy nap múlva a zászlókkal együtt a labdákat is átadták a kicsiknek. Pedig mi, felnőttek nem mondtuk nekik.

A beszélgetés végén Zsenyei Istvánné arra kért, hadd telefonáljon tőlem egy debreceni úttörővezetőnek. A kisdobosok színházbéli műsorára kiadott jegyekkel akart elszámolni, s kereste, hogy bent van-e az illető.

— Képtelen vagyok megérteni, vannak a járásban olyan csapatok, ahonnan jönnek be szereplni gyerekek, de nem adtak el egyetlen jegyet sem. Mi nem szereplünk, de azért behozok egy csomó gyereket. Hiszen úttörőrendezvény, lehetetlen, hogy ne érdekelje őket. Dehát ebben a munkában soha semmivel szemben sem szabad közömbösnek lenni...

N. Zs.

A KISZ Központosított Selyemzástársaság általános iskolai osztályában a KISZ-esek munkáját végző munkáját. A csapatvezetőt kölesönösen végzi munkáját. A tület tagjai szívetörő munkát.

A csapat az utóbbi időszakban számos járási és megyei versenyen vett részt — nagyon szép eredményeket ért el — és a sok-sok díjat, amelyeket a csapatvezető és a résztvevők között osztott ki. A múlt évben ért el a csapatvezető és a résztvevők között a legjobb eredményt, elnyerve a járás díját.

Jelenleg is önkéntesen dolgoznak a járásban a csapatvezető és a résztvevők között a legjobb eredményt, elnyerve a járás díját.

A csapatvezető és a résztvevők között a legjobb eredményt, elnyerve a járás díját. A csapatvezető és a résztvevők között a legjobb eredményt, elnyerve a járás díját.

A rajok és a csapatvezető között a legjobb eredményt, elnyerve a járás díját. A csapatvezető és a résztvevők között a legjobb eredményt, elnyerve a járás díját.

A csapatvezető és a résztvevők között a legjobb eredményt, elnyerve a járás díját.

A csapatvezető és a résztvevők között a legjobb eredményt, elnyerve a járás díját.

A csapatvezető és a résztvevők között a legjobb eredményt, elnyerve a járás díját.

A csapatvezető és a résztvevők között a legjobb eredményt, elnyerve a járás díját.

A csapatvezető és a résztvevők között a legjobb eredményt, elnyerve a járás díját.

Farkas Ferenc

Kiválóan működő csapatok

266-os Kinizsi Pál

A KISZ Központi Bizottságának vörös selyemzászlóját kapta a téglási általános iskola 266. számú Kinizsi Pál úttörőcsapata. Az úttörőcsapatban évek óta kiemelkedő munka folyik. Az iskola vezetése és a csapatvezetőség egymás feladatait kölcsönösen támogatva, segítve végzi munkáját. Tégláson a tantesület tagjai szívesen végzik az úttörőmunkát.

A csapat az utóbbi években a járás legjobb csapatai közé tartozik, számos járási versenyen vitték el már a pálmát. Az iskola folyosóját — nagyon szép vitrinekben — díszíti a sok-sok érem, kupa, oklevél, amelyeket a pajtasok nyertek. A múlt évben érték el a legnagyobb eredményt, elnyerték a járási úttörő elnökség vándorzászlóját, s a vele járó tizezer forintos csapatotthon felszerelést.

Jelenleg is ők e zászló védői, ők viselik a járás hatvankét úttörőcsapata közül a legjobb csapat megnevezését. A jutalomból többek között csapatrádiót vásároltak, amely rendszeres műsört ad, szerkesztő bizottsága úttörőkben áll, s az adásokat hétszázötven gyerek hallgatja meg egyszerre.

A csapatvezetőség és a rajvezetőségek tevékenysége szervezett és rendszeres. Az úttörőtanács talán a legjobban működik a járásban, önállóan végzi munkáját. Sok lenne felsorolni, mi mindenben tevékenykednek, ime néhány a sok közül: a tanév elején az úttörőtanács tagjainak felmérése alapján javaslatot tesznek a csapatmunkatervre, az iskola házi rendezvények összehívására, megszervezésére és egész évben biztosítják az iskolai ügyeleti szolgálatot, kidolgozzák a tanulmányi munka segítésének módját.

A rajok és őrök rendszeresen tartanak foglalkozásokat, s ezekről igen szép és tartalmas naplókát készítenek, ezenkívül csapatnaplót is vezetnek, amelyben sok rajz, kép, újságcikk, bejegyzés van. Van a csapatnak dícsőség könyve, amelyben a legkiválóbban dolgozó úttörővezetőket, kisdobosokat és úttörőket örökítik meg, a róluk készült képekkel és szöveggel.

A csapat táborozásának már hagyományai vannak. Nincs olyan év, hogy ne táboroznának valahol a téglási kisdobosok, úttörők. Jó kapcsolatok van a közeg különböző szerveivel, gazdasági egységgel és KISZ-szervezetekkel. Különösen a Hajdúsági Iparművek nyújt sok segítséget az úttörőcsapatnak, testvér KISZ-szervezete a HIM KISZ-bizottsága.

3934-es Zrínyi Ilona

A hajdúnánási 2. számú Általános Iskola csapata a 3934-es Zrínyi Ilona Úttörőcsapat. A csapat megkapta a megyei pártbizottság vörös vándorzászlóját, amelyet az elmúlt években végzett kiváló munkájával, az iskolán belül is, iskolán kívül is betöltött politikai szerepével érdemelt ki.

Az úttörőcsapat munkájának gerincét a kisdobos- és úttörőpróba-rendszer alkotja, valamennyi úttörő és kisdobos rendelkezik egyéni próbával, melynek teljesítését ötletes, többnyire önállóan tervezett akciók során valósítják meg. A hasznos hulladékgyűjtést — amely szintén próbakövetelmény — kollektíven, örsönként végezték, s az így összegyűjtött pénzt az árvízkarosult iskolák megsegítésére ajánlották fel. Ezenkívül tisztaságsomagokat küldtek az árvízkarosult pajtasoknak.

A csapat részt vesz a város politikai, kulturális közéletében. Együttműködési szerződésük van a helyi gimnázium Zsuga Imre KISZ-szervezetével, ahonnan ifivezetők járnak a csapathoz. A Lenin Tsz-ben sok társadalmi munkát végeznek, jutalmul a Tsz segíti a csapat táborozását. Az úttörők részt vesznek, műsört adnak a pártszervezetek, a szakszervezetek ünnepi gyűlésein, a kulturális szemléken, s igen szép eredményeket érnek el. A város szépítése érdekében kiemelkedik a fürdő területén, valamint a felszabadulás negyedszázados évfordulója alkalmából végzett fásítási és parkosítási munkája a csapat tagjainak.

A csapat szervezésében tíz szakkör működik, amelyek többek között segítik az iskolai nevelőmunkát, előkészítik a pályaválasztásra, segítik az elméleti és gyakorlati készségek fejlesztését, és segítik a jó képességű, de hátrányos helyzetű családokból származó tanulókat. A különböző szakkörök bekapcsolódnak a városi, megyei, országos, sőt nemzetközi versenyekbe, s jelentős eredményeket érnek el. A csapatnál az őrsi és rajfoglalkozások szervezettek, s a klubdelutánok igen népszerűek. Az úttörőcsapat jól végzi minden területen munkáját.

381-es Gábor Áron

A debreceni Péterfia utcai Általános Iskola 381. számú Gábor Áron Úttörőcsapata 1960-ban kapta meg a KISZ KB vörösselyem zászlóját. Az elmúlt évben végzett eredményes munkájuk jutalmul most a zászlóra szalagot kaptak. A csapatnál a próbakövetelmények teljesítését mindig megbeszélik s ennek ismeretében állítják össze mind a csapat, mind az úttörőtanács és a testvéri KISZ-szervezetekkel készülő munkatervüket. A próbakövetelményeket játékos, romantikussá teszik, a kollektív próbapontokat feldíszítik, az egyéni próbapont pedig az úttörők saját himnuszú tokban tartják. Az iskola épületében nincs alkalmas hely őrsi búvóhelyek kialakítására. A szülők segítségével azonban „házi” őrsi foglalkozásokat tartanak, s itt teremtik meg az őrsi búvóhelyeket is.

Az úttörőtanács, mint a gyermeki önkormányzat és öntevékenység irányítója példamutatóan végzi feladatát. A csapat testvér KISZ-szervezete a Tóth Árpád Gimnázium KISZ-szervezete, ahonnan igen sok fiatal, mint ifivezető vesz részt a csapat munkájában. Patronálják a szakköröket, közös ünnepélyeket rendeznek az ifik az úttörőkkel, nevelik, felkészítik őket a KISZ-életre. Az úttörőcsapat segíti az iskolai nevelőmunkát, fontos feladatnak tekint, hogy a gyengébb tanulókat segítse, s hogy a napközi-szekkel is foglalkozzon.

Kilenc szakkör működik a csapatnál, s a szakági versenyeken a szakköri tagok számos megyei és országos helyezést érnek el. Az úttörők sokat fáradoznak az iskola szépítésén, tisztasági versenyeket rendeznek, s hogy eredményesen dolgozzanak, bizonyítja a Tiszta, Virágos Debrecenért mozgalom kereténél másodikként helyezte az iskola volt. Több üzemmel, vállalatokkal tart fenn szoros kapcsolatot az úttörőcsapat, s egymás segítése kölcsönös. Az üzemek, vállalatok felszerelésekkel segítik az iskolát, az úttörők műsorokkal viszonozzák őket.

A kulturális bemutatókra és a sportversenyekre a csapat mindig nagy lelkesedéssel készül. Az őrök kulturális bemutatói után már hagyománygyá vált, hogy a Téli- és Tavaszi ünnepkörön kerül sor a raj bemutatókra. A sport területén is szép eredményeket — országos első helyezéseket is — érnek el az úttörők. A nagy versenyek és a tanév farsangját kirándulásokon, nyári táborokon pihenik ki a pajtasok.

A csapat- és rajvezetőségek munkaterv szerint működnek. A csapatvezetőségi üléseken a rajvezetők, a szakkörvezetők az úttörőtanács tagjai és az ifivezetők beszámolnak tevékenységükről, s közösen beszélnek meg az újabb feladatokat, tennivalókat, hogy a csapat minél eredményesebb munkát végezzen.

„Néhányan megmosolyognak”

Csak a neveket sorolom, de az esztári termelőszövetkezet elnöke már kérdés nélkül mondja:

— Nálunk dolgoznak. Fiatalok. Az úttörőknek segítenek sokat. Jókévdű társaság. És mi szeretjük a jókévdű fiatalokat...

Ezzel a mondattal kezdődött a riport. Következzen egy kép: dél. Füllasztó meleg. Gyereksport. A táskák lehúzzák a vállakat, s hiába vége mára a tanításnak, rosszalkodni sincs kedve senkinek. De újra csak a neveket kell mondani, ragyogó arcú kis kórus felé: persze, ismerjük őket. Ajánlkozó is akad, aki elkísér megmutatni Farkas Feriék házat. Széplős orrú, csupa copf kislány.

— Honnan ismered az ifiket? őrsi őröl?

— Gyakran bejárunk közeink.

Tapasztalat igazolta tény: egy-egy jó úttörőcsapat eredményei mögött mindig találkozunk az ifikkel. Ők azok, akik még nem egészen felnőttek, akikhez a gyerekek bizalmasabbak is. Nehéz lenne dolgozni nélkülük. Esztáron is csak az a (kicsit) szokatlan, hogy az ifik termelőszövetkezeti dolgozók. Itt bizony hosszabb a munkaidő, nagyobb a távolságok, a ház körül is mindig akad feladat.

— Hogyan lesz valakiből ifi?

— Nálunk tanultak, és visszajárnak. Hát így. És ők is sok örömet lelik ebben a munkában. Ez aztán összetartja őket.

Falun, dologidőben bizony nehéz megtalálni valakit. Farkas Ferivel is az úton találkoztunk:

— En nem tudom mit mondhatnék? A többieket kellene megkérdeznem róla. Diószeginé Pásztor Bertát, Gönczi Irmát... Vagyunk mi nyolcan-kilencen.

— Hánykor kelt ma, Feri?

— Háromkor. Az itasásos borjűnevelőben dolgozom.

— Hánykor fekszik le?

— Tíz után. Az iskolába is szeretnék bemenni. Nem voltam két nap óta.

— Úgy tudom, hogy rajvezető-helyettes. Nem fárasztó ez a napi munka mellett?

— Mind dolgozunk. És a kocsma se pihentető. Ezen sokat gondolkodtam már. Igazság az, hogy minket, ifivezetőket itt a faluban néhányan megmosolyognak. Hogy gyerekekkel játszunk. Szeretjük csinálni. És a többieknek, akik semmit se vállalnak is, ez lenne a jobb, mert öröm az, ha bíznak bennem.

Nem Feri mondja el: sokan bíznak benne. Nemcsak az úttörők. Idősebbek is. Lehet, hogy a falu KISZ-titkára lesz.

Hogy nyugtalan, mindig jobbat akaró ember. És máris a többiekéről beszél:

— Mi egy iskolába jártunk, sokan egy osztályba is. Engem csak az bánt, hogy az egyetlen fiú vagyok közöttük, pedig van olyan foglalkozás az úttörőknel, amiben egy fiú többet segíthet. Például a sport.

— Gondolnák-e néha arra is, hogy milyen sokat segítenek a pedagógusoknak ezzel?

— Igen. Persze mi a gyerekeket szeretjük. Az én rajomban is van egy olyan kisdobos, hogy...

Feri már lelkesedik is. És a munkában, amit ifivezetőként vállal — azt hiszem — ez a legszebb. Ez adja a legtöbb örömet. Ezért mondják ők valamennyien azt, hogy megéri vállalni, hogy ne a fáradságra figyeljen az ember.

— Vár valamilyen elismerést, jutalmat ezért?

Csupa csodálkozás az árca:

— Ezért? Nem. Egyikünk se vár.

Utóirat: az esztáriak közül Diószeginé Pásztor Berta, Gönczi Irma és Farkas Ferenc Kiváló Ifivezető kitüntést kapott.

Szeretem

az

úttörőmunkát

Beszélgetés
egy ifivezetővel

Az úttörőmozgalom ha megszereteti magát a gyerekekkel, nehezen válnak el tőle, még akkor is, ha már feljebb kerülnek, KISZ-tagok lesznek. Bizonyítja ezt számos ifivezető példája, akik ugyan már KISZ-tagok, de még mindig szívesen vesznek részt az úttörőéletben, s töltik szabad idejüket az úttörők, kisdobosok között.

Ifivezető Gyöngyösi Sándor, a debreceni Tóth Árpád Gimnázium harmadik osztályos tanulója is. Vele beszélgettem az ifivezetők munkájáról s arról, hogy miért vállalkozott erre a feladatra.

— Első elemista voltam, amikor már elvitt édesanyám — aki pedagógus — magával úttörőtáborba. Nagyon tetszett nekem a tábori élet, és egyáltalán az úttörőélet. Még most is emlékszem, hogy amikor 1964-ben felavattak úttörőnek, milyen boldog és büszke voltam — meséli Gyöngyösi Sándor. — Aztán őrsvetető lettem.

— Az őrsvetetés után mi következett?

— Beválasztottak a csapattanácsba, aztán hetedikben koromban Jávorka Jutkával ketten lettünk a titkárok.

— Mi volt a legszebb, legkedvesebb feladat?

— Jók voltak a különböző akciókra való készüldések, a vidám, sok mókával járó hulladékgyűjtések. Sokat segítettünk öregeknek is, s nagyon elégedettek voltunk, amikor láttuk az idősebbek örömet. Aztán érdekes volt a kisdobosok felkészítése az úttörőéletre, amikor meg kellett értetni velük, hogy például amikor táborozni megyünk, és egy kisdobos csak a labdát hozza, az is nagy feladat neki, de ha úttörő lesz, már a sátorfelszerelés is az ő dolga, gondja...

— Mi indította arra, hogy a gimnazisták „felnőt” táborába kerülve is foglalkozzon az úttörőkkel?

— Azt hiszem, ha jól meggondolom, két dolog. Egyrészt édesanyám csapatvezető lett az iskolában, s neki szerettem volna segíteni, másrészt hetedikben Kiváló Úttörő jelvényt kaptam, s úgy éreztem, ez kötelez arra, hogy ne hagyjam ott a mozgalmat. És van egy harmadik is: nekem nincs testvérem, és nagyon szeretem a gyerekeket, és szeretek játszani...

— Mi egy ifivezető feladata?

— Rendszeresen bejárók az iskolába és az úttörőházba, nemrég tettem le a harmadik próbát, amelynek egy igen emlékeztető és jól sikerült akadályverseny volt a befejezése. A legkedvesebb dolog pedig, hogy elkísérjük az úttörőket nyáron a táborokba. Nagyon sajnálom, hogy az idén nem mehetek, mert éppen építőtáborban leszek abban az időben, pedig azt hiszem, éppen tizenharmadszor táboroznék...

— Aztán — folytatta tovább Gyöngyösi Sándor — szép munka az iskolai dekorációk elkészítése is. A 25. évfordulóra igazán szép úttörőszobát készítettünk. Sok kedves dolog előfordul. A múltkor például a gyerekek meglepetésként a nevelői szoba ablakait meg akarták tisztítani. Szóltak nekünk, ifivezetőknek. Persze mi is velük dolgoztunk, bevittünk egy magnót, és egy hangulatos kis vasárnapi délelőtti rendeztünk. Vagy például a múltkor a jubileumi hónap megnyitására a vendégségbe érkezett vidéki úttörőket rám bízták. Elvittem őket a Vidám Parkba, s úgy élveztem az örömeiket, a nagy játékokat, hogy magam is majd elfelejtettem, hogy már indulni kell vissza...

— KISZ-munka az ifivezetés is?

— Természetesen, és szerintem a legnehezebb, a legszebb munka, hiszen a leendő KISZ-tagokat neveljük, segítjük. De szívesen vállalom más feladatot is a KISZ-ben. Például részt veszek a KISZ-híradó készítésében az iskolában, aztán énekkarba járok, röplabdázom...

— Úgy tudom, Kiváló Ifivezető kitüntetés is van...

— Igen, április 4-én kaptam meg, s bár reménykedtem benne, hogy elserem ezt a kitüntetést, mégis nagy öröm és meglepetés volt számomra, hogy elismerték a munkámat.

J. J.

ryei úttörő-
ajándékoz-

agot

”

ket, közülük
etők. Gyer-
ntételekor ők
kisdobosok-
lesznek. Az
avatják. Az
kialakulni,
kendőt ve-
a gyerekek-
s adnak ve-
tuk készit-
kézimunká-
lahogy szá-
enne az a
ők és a kis-
ék meg a
ni kell! A
ás után még
tekeket, hadd
esebb az a

zerintem na-
tás után a
az új úttör-
kat. Tavaly
akadályver-
osaink nyer-
ap múlva a
blákat is át-
g mi, felnőt-
k.

Zsenyei Ist-
telefonáljon
úttörővezet-
házbeli mű-
tel akart el-
y bent van-e

megérteni,
an csapatok,
repelni gyel-
rel egyetlen
ereplünk, de
nó gyereket.
ny, lehetet-
üket. Dehát
na semmivel
közömbösnek

N. Zs.

Farkas Ferenc

Megy a gőzös, megy a gőzös...

Gőzősnek ugyan nem gőzös, de mindenben megfelel — igaz csak kicsiben — az igazi, nagy vasútnak. De nem is baj, hogy kisebb, mint a „felölt” vasút, hiszen ez a gyerekeké, az úttörőké. Úttörővasút.

A debreceni Ludas Matyi Vidám Parkban szállítja a gyerekeket, látogatókat a minivasút, 11 éve. Kora szerint is már „úttörő”, de szívesen látja a kisdobosokat is. Az úttörővasútról Pallag Istvánnal, az úttörővasút felnőtt vezetőjével beszélgettünk. Azért írom, hogy beszélgettünk, mert egy egész kis „szerkesztőség” látogatott el a Vidám Parkba, a debreceni Lówy Sándor Úttörőház riporter szakköre. Az ő munkájuk is benne van ebben a riportban.

— 1960 május elsején nyílt meg a debreceni Vidám Park, az úttörővasút vele egyidős. „Anyakönyvi adatai”: 960 méter hosszú pálya, 5 váltóval, két szerelvény — egy téli és egy nyári, 4, illetve 3 kocsi —, jelzők, pályajelzések, éppenny, mint az igazi vasútnál. No és a „Dongó” — ez a neve a mozdony —, melyet a szerencsi cukorgyártól kaptunk. A 11 év alatt sok száz úttörő megfordult itt. Végtelenül szeretem a gyerekeket, no és természetesen a vasutat.

— Pista bácsi mióta szerelmese a vasútnak?
— Idestova 47 esztendeje. Ebből 11 év az úttörővasúté. 59-ben mentem nyugdíjba, azóta vagyok „úttörő”. A nagy vasútnál voltam fékezéző, jegyvizsgáló és 20 éven keresztül vizsgáló főkalauz. 37 évet töltöttem vonaton.

— S a gyerekek?
— Aki szeretik, nagyon szeretik az úttörővasutat. Vállalják a szolgálatot. Mert szigorú, szabályzat szerinti szolgálati rend van itt is. No persze olyan, amelyik nem terhes a gyerekeknek. Évente 80-90 úttörő teljesít itt szolgálatot.

— Milyen beosztások vannak?
— Főnök, főnökhelyettes, tértő-

nök, pénztáros, forgalmista, jegykezelő, váltókezelő. 4 brigádban teljesítenek szolgálatot a pajtasok, pontosan betartva a szolgálati utat.

— Ki lehet úttörővasutas?
— Vannak megkötöttségek. Ragaszkodunk a legalább jörendű bizonyítványhoz és a fegyelmezett magatartáshoz. Ha mindez megvan, a pajtasoknak fel kell készülniük a vizgára, megtanulni a szakkifejezéseket, a jelzéseket és a szolgálati szabályzatot. S ha a vizsgát sikeresen letették, önálló feladatot kapnak.

— Mindezt szívesen vállalják a gyerekek.

— Természetesen, hiszen itt itthon vannak, ez a vasút az óvák, játszva teljesítenek szolgálatot, és ráadásul a Vidám Park bármelyik létesítményét igénybe vehetik. A vasutasnapon itt is tartunk úttörővasutas-napot, ahol a legjobbakat megjutalmazzuk. Játék a szolgálat is, de komoly játék.

A beszélgetés után mi is kipróbáltuk a kisvasutat. Pont olyan, mint az igazi. A fegyveltem is. S a gyerekek mégis élvezik. A riporter szakkör tagjai a szolgálatot teljesítő pajtasokkal beszélgettünk. A beszélgetések alapján készített riportokból csak egy-egy mondatot idéznék:

Gulyás Feri forgalmistával Szabó Gyuri beszélgetett. Feri 13 éves, egy

hónapja úttörővasutas, a 279. számú Kossuth Zsuzsa Úttörőcsapat tagja.

— Miért szereted ezt a munkát?
— Mert nagyon érdekes, lényegében játék az egész. És az is jó, hogy bármikor kijöhetnek a Vidám Parkba.

Deme Angéla ötödikes a Petőfi Sándor Általános Iskolában. Édesapja, édesanyja is a vasútnál dolgozik. Vele Magyarai Márta úttörőriporter beszélgetett:

— Neked melyik a munkaterületed?

— Attól függ, hogy a brigádvezető hová oszt be.

— Te melyik beosztást szereted a legjobban?

— A jegykezelőt. A pénztároságtól egy kicsit félek.

— Végül mit mondanál még az úttörővasútról?

— Nagyon szeretem a vasutat!
Szabó Csaba beszámolójából csak egyetlen mondatot:

„Itt mindenki vidám, ahogy ehhez a munkához illik.” És ebben az egy mondatban szinte benne van az egész kisvasút hangulata, játékos komolyságával és komoly játékoságával. S hogy mennyire szeretik a debreceniek, nagyok, kicsinyek egyaránt, azt bizonyítja a nagy számú törzsközönség, akik ha tehetik, felkeresik a vasutat.

u. p.

Mini mosolyok

Az ötödikes Pisti a bizonyítványosztás napján somolyogva állít haza.

— Hol a bizonyítványod? — kérdezik szülei.

— Kölcsönadtam a Kovácsnak — magyarázza Pisti —, meg akarja ijeszteni a papáját...

Jancsi elégedett arccal jön haza az iskolából.

— Meg fogsz engem dicsérni, papa, mert pénzt takarítottam meg neked.

— Hogyan?

— A tanító bácsi azt mondta, hogy jövőre ugyanabban az osztályban maradok, így nem kell új tankönyvet vennem...

Petinek az évszóra új ruhát varratnak. A szabó, amikor a mértéket veszi, megkérdezi:

— Kitémjem a vállat?

— Azt ne, de a fenéket lehetne.

— Mama, gyere gyorsan, fel-döntöttem a létrát!

— Hű, mi lesz, ha a papa megtudja?

— Már tudja, fent lóg a csilárlan.

— Csaba, hol marad el az öcséd?

— Még a zenekolában van. Négykezes játszik. Egy darabig mert együtt játszottunk, de én hamarabb befejeztem...

Pisti klubdelutánra készül.

— Érezd jól magad — mondja a mamája.

Mire Pisti a maga 12 éves önértékelésével megszólal:

— Mama, kérlek, elég nagy vagyok már ahhoz, hogy ne mondj nekem állandóan, mit csináljak...

— Na, Laci, mikor a legal-kalmasabb az idő az almaszü-retre?

— Ha a kutya meg van köt-ve.

Politechnikai órán Tóninak magyaráznak.

— Vedd a szerszámot a jobb kezembe, és csináld utánam!

Tóni bal kézbe veszi a szer-számot.

— A jobb kezembe mondtam.

— Tanár úr, kérem, nekem ez a jobb, mert én balkezes va-gyok...

Tamás és Péter nem a legjobb barátok.

— Képzeld, az egyik fiú azt mondta a játszótéren, hogy hasonlítok rád.

— Úgy? Ki volt az? Mondd csak meg a nevet, majd én el-intézem.

— Ne fáradj, én már adtam neki két olyan pofont, hogy megemlegeti...

— Gabikám, edd már meg végre azt a levest. Hány ember lenne boldog, ha csak fele eny-nyi levest ehetne.

— Hát még én milyen boldog lennék...

A kis Kati az iskolai füze-teit mutogatja a mamájának. Egy teljesen üres füzet láttán a mama megkérdezi:

— Ez az üres füzet mire jó?

Kati szemrebbenés nélkül vá-laszol:

— Ezt a fejszámolóhoz hasz-náljuk...

— Jancsi, hány tagu egy fut-ballsapát?

— Mekközös előtt vagy mér-közös után?

Szülői értekezlet után a fo-lyosón két mama között hangos szóváltás folyik. Az egyik tanár közbelép.

— Mi történik itt?

— Ez az anyuka ráfogja a fiamra, hogy az iskolában min-dig az ő fiáról másolja le a há-zi feladatot.

— Nem az a baj, hanem az, hogy ha rossz az eredmény, még meg is veri a fiamat...

Mini stadion és tulajdonosai

Könnyedén, jókedvűen hajlodoznak, játszanak, labdáznak, végzik tornagyakorlataikat a vámospécsi úttörők sportpályájukon, amelyet mini stadionnak becéznek. Ha megkérdezzük őket, mire a legbüszkébbek, minek örülnek leginkább, bizonyos, hogy az első helyek egyikén említik, és joggal: a pálya valóban nagyon szép képet, üde színfoltot nyújt a kellemes májusi napsütésben.

Erről beszél, erre hívja fel a figyelmet elsőként Kovács Liborné pedagógus is, aki évek óta irányítja, szervezi nagy szeretettel az úttörők munkáját, készíti fel őket a különböző akciókban való rész-vételre.

— Rengeteget dolgoztak a gyere-kek, amíg elkészült ez a pálya — mondja —, és hogy jó munkát végeztek, azt bárki láthatja. Mind-nyájuk fáradozását dicséri ez a létesítmény, ezért is szeretik annyira, ezért érzik személy szerint is sajátjuknak.

Ez a pálya — konkrét mibenlétén túl — szimbóluma is a vámospécsi úttörők alkotókedvének, annak, hogy szívesen és nagy örömmel vesznek részt a különböző meg-mozdulásokon, tanulmányi, sport és kulturális versengéseken.

— Az eredmény?

— Sok szép sikert értünk el, sok szép oklevelet nyertünk az elmúlt évek során — válaszol Kovács Li-borné. — Azti is meg kell monda-nom azonban, hogy ezek között az eredmények között nem sok a ki-robbanó siker. Ha értékelni akar-juk önmagunkat, akkor talán az a legfontosabb meghatározás, hogy eredményeink nem kiemelkedőek ugyan, de túlzás nélkül elmondhat-juk, hogy jók. Van azonban vala-mi, amire szintén nagyon büszkék

vagyunk: az albumunk. Olyan szép, olyan jól sikerült, hogy messze környéken pártját ritkítja...

Az idő sürget, elbúcsúzunk. A nem kiemelkedő, de sok-sok jó eredményt elért úttörők népes csoportja néhány másodperce abba-

hagyja a játszadózást, megpihennek a labdák: néznek az elrobogó koci után, aztán megy minden tovább a kellemes, május délelőtti napsütésben.

— kt —

Svihák Dönci három pontja a 12-ből

Az úttörő edzi testét és őrzi egészségét

Az úttörő szüntelenül fejlesztí tudását...

Az úttörő szereti és védi a természetet

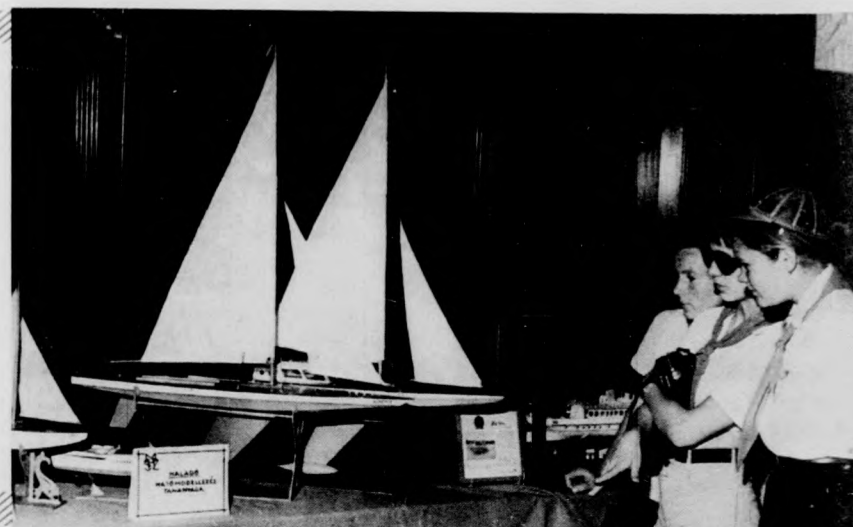
Kapásból

Pistire rászól a tanító bácsi: — Kisfiam, három hiba van a házi feladatodban, pedig eddig hibátlanul dolgoztál, míg Jancsi feladata hibátlan, pedig ő a rosszabb tanuló, hogy lehet ez? — Úgy, tanító bácsi, kerem — felel Pisti —, hogy Jancsi apukája tegnap este otthon volt, de az enyém elment moziba.

A tanító a Holdról mesél az iskolában. — „Tudjátok, gyerekek, a Hold olyan nagy, hogy akár több millió ember is lakhat rajta — mondja, mire Lacika elkezd nagyon nevetni: — Mi van ezen nevetni való? — Kérdi a tanító felháborodva. — Csak az, tanító bácsi, hogy mit csinál ez a több millió ember, ha félhold lesz?”

Katikát megkérdi a mamája: — Mondd, kislányom, mostál már kezelt? — Hogyne, anyukám — felel Katika —, nézd csak meg a törölközőt!

De jó lenne vitorlázni! Vagy ha már Debrecenben nincs Balaton, irigyeljük azokat, akik ilyen remek hajómodell tudnak készíteni.

Ülést a me pártbiz

Hétfőn ülést tart a pártbizottság. Elsőként Karakas László bizottság első titkárát időszerű nemről, amelyet a pártgúlag tudomásul vevő pürendi pontként megvitatta. Az ülésmunka hatékony kispolgári nézetek elleni fellépés felé vezető munkájáért. A napirend György, a megyei kára volt. Ezt követően Gábor, a megyei kára előterjesztéséről megvitatták a zottság hatásköri választat.

A megyei párt megjelent dr. Bá agit-prop. osztály vezetője és Kovács Cs és tőmegszervező munkatársa.

Megnyit az ünnepi megyei ren

Ünnepélyes keretben meg május 30-án ünnepi könyvhétet rendeztek a vámsoroztat. Megnyitót Boda István Bihari Napló helyettes vezetője mondott. Az ünnepi könyvhétet követő műsorban Déry Ivett és Árvai Zoltán Színház művészei szerepeltek. Ezt követően Kálmán Gyula és Boda István Endre vett részt is.

(Folytatás a következő oldalon)

A hagyományvából...

